

تلاوت

دریافت نیت

KRYAAB

دانشگاه خوارزمی

گلو سڀي

درياب ڊاٽ نيٽ

DARYAAB.NET

ڊاڪٽر خالق زيار

درياب ڊاٽ نيٽ

DARYAAB.NET

د کتاب نوم:

شاعر:

چاپ:

کال:

شمبر:

بڻه:

عبداللہ وردک (۰۳۴۵-۹۱۶۴۰۲۳)

ٽائٽل او ڪمپوز:

پڻو ادبي جرگه ملاڪند

خوروونڪي:

د چاپ خائے

يونيورسٽي بڪ ايجنسي

در کونه:

سليم جالوان- افتخار مارڪيٽ درگی بازار

تروڻ

درياب ڊاٽ نيت

د خپل مشر ورور

اروانباد عبدالکمال په نوم چي مونږ کشرانو

DARYAAB.NET

ورونو به ورته شهزاده وئيل

د ډاکټر خالق زیار نور چاپ کتابونه

د ریاب ډاټ نیټ

۱. دا خاوره او دا خلک

لیک: رمزي او مک مهن

ترجمه: ډاکټر خالق زیار

DARYAAB.NET

۲. د پستو بغاوتونه

لیک: ووستام ملز

ترجمه: ډاکټر خالق زیار

۳. مات ځانگونه (ناول)

لیک: خلیل جبران

ترجمه: ډاکټر خالق زیار

۴. تلوسي (شاعري)

هم دا کتاب

د ډاکټر خالق زیار د شعر د تصویر رنگونه

شاعري د محسوساتو، کیفیتونو، جذبو، شعور او لاشعور، ادراک او خیال، سوال او جواب، رنگ او رڼا، د شلگونو رنگونو نه د جوړې هغه آئینې نوم د ۷ په کومه کښې چې مونږ ته د خپلې د غسې هرې خبرې عکس په نظر راځي د یو شاعر خپل قلبي او دني حالات چې د یوې فن پارې شکل واخلې نو دا نه یوازې د شاعر د خپلې تجربې او مشاهدې نچوړ وي بلکې دا د خپلې ټولنې د دود دستور، د هر رنگ او هرې تجربې نه را تروړلې شوي هغه مواد وي کوم چې زموږ د شریکو جذبو او شریکو تجربو په ټولنیزو نفسیاتو کښې موجودگي لري یو خیال که ډېر هم وړوکه او محدود وي چې د فن پارې وجود ته راشي او تر مونږه راوړسي که هغه په خپلو ټولو لوازماتو پوره وي نومونږ ته اپیل وکړي او د هغې نه پس چې مونږ

د هغې فن پارې په وجود غور کوو نو زموږ د غور
او فکر پېمانې چونکې د یو فنکار د خیال نه بدلې
هم وي، بل شان هم وي، بسار هم وي نو دغه فن
پاره او د فن پارې دننه دغه وړوکه خیال د یو شاعر
د خیال نه او د هغه د توقعاتو نه هم ډېر او وسیع
شي.

یا به داسې ووايو چې تخلیق د احساس یوه
طرز اراده چې د هنر د گوتو په گرفت کېږي راځي
نو دا شاید چې بختوره لمحې چې یوې فن پارې
ته شکل و صورت وېڅي هر خیال راځي خود بهر
نه خو تخلیق کار ئې د هنر کارۍ په وخت د اندرون
په بې حسابو رنگونو کېږي ډوب کړي تر هغې چې
رنگونه ئې معنې او معنې رنگونه شي. په اصل
کېږي هر لفظ یو تصویر وي. دغه لفظونه چې د گڼو
تصویرونو په صورت کېږي د یو خیال ادا کولو دپاره
شاعر فقط یوې معنې ته سپارلې وي. خودا چې
نورو خلکو ته رسي نو ځکه گڼې معنې پېدا کوي
چې دا د گڼو تصویرونو یو وحدت ته راغلي وي هر

چا چي دا خبره ڪري ده چي شعر په يو وخت په مونږه
 خپلي ټولي معني نه ظاهروي سمه ئي ڪري ده وجه
 ئي هم دغه ده چي هر لفظ ڪه يو تصوير دے نو دغه
 تصوير د هر چا په ذهن ڪښي په خپل شڪل ڪښي
 موجود دے او چوونكي شعر د گڼو تصويرونو يوه
 مجموعه وي، د دغي مجموعي گڼ سيوري زمونږ
 په بېلو بېلو ذهنونو ڪښي گڼ خيالونه پېدا ڪوي. خو
 د وحدت تاثير ئي يو خكه وي چي دغه شعر زمونږ د
 شريڪ ژوند ژواک او شريڪو جذبو د اظهار داسي
 ژبه لري په کومه چي مونږ پوهېږو. د مثال په طور:

زه پښتون يم ته بښاسته ئي دا پوره ده
 په دنيا ڪښي خو جلال دے يا جمال دے

اصل ڪښي خوشاعر يوه وره او اسانه خبره ڪري
 ده چي د يو مٿين په حيث محبوب ته وائي چي بس
 زه پښتون يم او ته بښاسته ئي نو دا ډېره ده. يوازي
 ډېره نه ده يو خو دا چي مونږ دواړه د مينې شرايط
 پوره ڪولے شو يا موپوره ڪري دي ولي په دنيا
 ڪښي د جلال او جمال نه اخوانور خه ڪېدے شي

دا خبرې مونږ يا د واورېدې يا مو ولوستې. د شاعر
 يا مټين خبره پوره شوه خو د دغې شعر دغه لفظونه
 چې ځان له ځان له تصويرونه دي دا مونږ تر دغې نه
 پرېږدي ځكه چې هغه د پښتون د جلال خبره كوي او
 د محبوب د جمال. دا دواړه لفظونه زموږ د خپل
 خپل ذهن د تنه د جوړو شوو تصويرونو په شكل
 كښې ژوندي كېږي او مونږ ته لمس كوي، چې دا
 مينه څنگه او كله جوړه شوه؟ دا سوال او جواب په
 كوم وخت كښې ضروري شو، ولې ضروري شو،
 محبوب به د دې جواب كړي وي كه نه كه ئې
 كړي وي نو په پټه خوله، موسكو شونډو او مړاوو
 سترگو به ئې كړي وي كه څنگه؟ كه په خوله ئې
 جواب كړي وي نو هغه جواب په دې شعر كښې
 موجود ولې نه دى؟ او د دې قسمه بلا سوالونو
 سره سره زموږ په ذهن كښې دا سوال هم پيدا كېږي
 چې د جلال او جمال په متضاد معنو كښې دا
 وحدت څنگه پيدا شو؟ او كه مونږ د شعر د تنه هر
 لفظ د خپل تصوير سره نورو سوالونو پيدا كولو ته

وسپارو، نو هغه دا چې زه پښتون یم، د سړي په
 ذهن کې چې د پښتون جاه و جلال، د هغه کره
 وړه، د هغه رنگ یا شېل پښ، یاتنگ او غېرت،
 مینه او وفا، سترګې او د کتو انداز، تندې او
 پکښې کرښې، بې مسکا شونډې او بې نیازه
 سنجیدګي او داسې نور ډېر څیزونه چې زموږ په
 ذهنونو کې جوړېږي او د پیاوړتیا کوي آیا دا
 ټول تصویرونه په صرف "زه پښتون یم" کې موجود
 دي او آیا دا د شاعر په خیال کې وو چې صرف د
 "زه پښتون یم" ویلو سره به د لوستونکو په ذهنونو
 کې پيدا کېږي؟ ته ښائسته ئې دا ښائسته چې
 زموږ په ذهنونو کې کوم تصویرونه جوړوي آیا
 دغه تصویرونه د شاعر یا مټین په ذهن کې
 موجود وو یا موجود دي؟ ځکه چې شاعر خو صرف
 دومره وئيلي دي چې په دنیا کې نور څه دي یا
 جلال دے او یا جمال دے. شاعر خو خپله خبره
 صرف په جلال او جمال ختمه کړې ده او یوه پرېکړې
 خبره ئې کړې ده خو د جلال او جمال چې کوم

تصويرونه زمونږ په زړونو او ذهنونو کښې جوړېږي
 شايد چې شاعر يا مټين په خپله هم د هغې د
 وسعت نه بې خبره دے. هم دا د لفظ د تړلو او فن
 پارې تخليق کولو کمال وي چې مونږ د خيالونو
 فکرونو يو داسې سمندر ته غورځوي چې هېڅ
 کناره نه لري. د هرې خبرې خپل منطق او حدود وي.
 هره فلسفه د دغې منطق او حدودو د تنه خپل کار او
 عمل کوي ولې د فن کمال دا وي چې دے چې کومه
 پوهه کومه فلسفه مونږ ته راکوي د دې د حدودو
 هېڅ د ناپ او ټول نظام موجود نه دے. د دې په
 وسعت کښې سرے ورکېږي هم او وجود هم پکښې
 لري، يعنې پکښې موجود هم وي. فن سرے د عمر
 په اخري حد کښې هم نوے وزېږوي، دا کار د بل
 هېڅ علم او هېڅ فلسفې په وس کښې نه دے.

ما چې د خپلو خبرو د وضاحت دپاره کوم شعر
 رانقل کړے ؤ، دا د ډاکټر خالق زيار شعر دے. دا
 زه چې کومې خبرې ليکم د ډاکټر خالق زيار د
 کتاب د سريزې دپاره ئې ليکم. ډاکټر خالق زيار

ڄنگه سرے دے؟ د سري په حيث هغه يو عالم
 فاضل، پوه خوږمن او دردمن او شريف سرے
 دے، د هغه مينه د انسان نه علاوه د وطن، قام
 اولس او ترقي او خوشحالي سره ده. د دې مقاصدو
 دپاره هغه دم قدم او ساه ساه د خپلو وطن والو او د
 ژوند د قافلو د ملگرو سره شريکوي. هغه د ژوند
 ژواک په ټول سازباز پوره سرے دے خو فن ته د ښه
 سړيتوب نه زيات ضرورت د فنکارانه تصوراتو وي
 نو مونږ به ښاغلي ډاکټر د خپل فن په آئينه کښې
 گورو. نوزه ډاکټر صېب د يو شاعر او فنکار په
 حيث د نوي سر نه نه پېژندلگو کووم هغه په خپله
 په ادبي او فني دنيا کښې پوه ښکاره پېژندگلو لري.

هغه يوازې تخليق کار نه دے. د شعر و ادب يو
 ښه کوټلې نقاد هم دے. قدرتي طور تنقيدي نقطه
 نظر سره متفق کېدل نه خو په پښتنو کښې روايت
 دے، نه رسم دے او نه کومه خوبي گڼلې شي بلکې
 خامي گڼلې شي خو د هغه انداز په دې حقله د يو
 حده پورې مثبت هم دے.

ڊاڪٽر صېب پنه نن او سبا ڪښي خپل ڪتاب
حصار ڪړو خو آخر ڪار ئي دې ته غاړه ڪښوده چې
ڪتاب چاپ ڪړي او خان خيلو لوستونکو يا
اورېدنکو ته وسپاري.

ڊاڪٽر صېب نظم قطعه او سندره هم ليکلي ده
خو ډېره ڪمه. اڪثر ئي په غزل طبع آزمائي ڪړې ده.
د ڊاڪٽر صېب شاعري، د قامي رنگ، ترقي پسند
رنگ او روماني او روحاني رنگ ته ډکه ده، خوږه
ده، رنگينه ده او زېږونکي ده.

وخت ګه مې هر خوبې زنجيره مړوند پرېښې نه ده
ماد خپل فکر په وطن کېدو بند پرېښې نه ده

زما د ژوند په افسانه ڪښي دې بي خوږو ياره
چيرته د خدائې دپاره ټکې د خوند پرېښې نه ده

که مونږ د ډاڪټر صېب په دې دوو شعرونو هم
فکر وکړو نو وئيلې شو چې هغه د خان په حواله په
فني ژبه د وطن تاريخ بيانوي او خپل خان په هره
وړه او غټه خبره ڪښي د مدعي په طور پېش کوي.

چي د تنگ او د پښتو په کار کښې غلۀ دي
ما مدام کرے له داسې خلکو څنگ دے
پاکستان که هر څو ډېر پراخه ملک دے
زما ساه ده پکښې ډوبه زړۀ مې تنگ دے
هېڅ حاجت ئې بهرني دښمن ته نشته
زيار مودې وشوې د ځان سره په جنگ دے

ډاکټر زيار - پړاؤ په پړاؤ خپل کيفيت هم بيانوي
د خپل فکر و نظر وضاحت هم کوي او د منزل نشان
دهي هم په اصل کښې هغه د ادب او سياست
دواړو مطالعه کړې ده. د دواړو د مقاصدو نه خبر
دے او په دواړو روان پاتې شوے دے. د ډاکټر
صېب فکر د وطن په حواله، د ژوند ژواک په حواله
د تاريخ په حواله او تحقيق په حواله هغه ځائے ته
رسېدلے دے چرته چې په هېڅ خبره کښې شک نه
پاتې کېږي او دغه هر څۀ له چې هغه د اظهار ژبه
ورکوي، فني ژبه ورکوي نو نه د پښتو شعر روايت
زخمي کوي نه د جدت پېدا کولو نه بې توانه
ښکاري او نه بدرنگي ځاکې راکارې بلکې هغه

تصويرونه جوڙوي په کومو کښې چې نه يوازې
پېغام وي بلکې فني زړه راښکون هم لري

زه د ډاکټر صېب د شاعري په حواله په ډېرو
روايتي خبرو تکیه نه کول غواړم زه پوهېږم چې د
هغه شاعري د ډېرو روايتي خبرو او ستاينو حاجت
هم نه لري البته لوستونکي به يقين لرم چې زما
سره اتفاق وکړي چې د هغه د شاعري آئينې داسې
دي چې مونږ پکښې د خپلو جذبو خپلو کيفيتونو،
خپلو دردونو، خپلو رسمونو، خپلو مټينو، خپل
وطن، خپلې خاورې، خپل قام اولس او تاريخ
عکسونه ليدل شو

پښتونخوا به د رنگونو خزانه وي
که رښتيا وي په رښتيا وينې راوړي رنگ
خدايه څه گرانه خبره کول غواړي
د جانان په مخ چې داسې ځي راځي رنگ

ما چې د ډاکټر صېب دا کتاب ولوستو نو هر
څو که هغه زما سره ډېر قريب ملگره پاتې شوه
د ماته دغه کتاب د هغه د وئيلو شوو غزلونه په

فرق ڊهر نوے ڪتاب بنڪاره شو. ڊاڪٽر صهب شعر
 داسي تخليق کوي چي د شك گنجائش پکڻي نه
 پر ڀري بي اهم فني لاري دومره نازکي وي او داسي
 سرے ترے ساٿي چي نه په ٽولو ڪمالو نو سرے
 پوره ڪڍے شي او نه ئي پوره تنده ماتڊے شي. د
 ڊاڪٽر صهب دا ٽول ڪتاب د شعر د مٿيانو ڊپاره
 نوے ڇڪه دے چي هغه ڊيرو خلڪو اور ڀڌلے نه
 دے، البتہ د هغه هغه غزلي چي سندر غارو وئيلي
 دي د هغي د اور ڀڌو سره د ڊيرو بنا غلو په ذهن
 ڪڻي سوال پيدا شوے دے چي ڀرہ ڊاڪٽر خالق
 زيار ڇوڪ ڪڍے شي

د دي سوال جواب د هر چا ڊپاره هم د ڊاڪٽر
 صهب دا ڪتاب ڪڍے شي. ماته يقين دے چي دا
 ڪتاب به خلڪ ولولي، ڇڪه چي اوس پڻتانه د
 ڪتاب سره اشنا شوي دي او بيا د ڊاڪٽر صهب
 غزلونه خو په روزمره، متل او محاوره، تشبيح
 استعاره رانغنبتلو ڪڻي ڊهر سخاوت لري

اوس مي هم زړه هغه رنگي دے لکه چې وڅنگه
 اوس هم ستا غمونه خوري او خپله گوزاره کوي
 داسې په هنر هنر مي سيزي يار د زړه وطن
 نه ئې د لوگي خه پته لري نه لمبه کوي
 دا ډاکټر خالق زيار، دائي کتاب او دائي
 لوستونکي

د خدائے په امان
 درياب ډاټ نيت
 په ډېر درناوي

رحمت شاه سائل
 باچا خان مرکز پېښور
 ۲۰۰۸-۵-۲۰

شپري

چې ټکوي کاهي زموږ په مېنځ کښې
خدايه د لاس په ځائې ئې زړه پولى کړې
زموږ د يو انځري هر دښمن له
خپل پلارنې کور د بېلتون چوڼۍ کړې

راشه د نه راتلو دا پال مات کره
د بهلتانه د غرور خيال مات کره

لکه ورېځې راخوړې کره زلفې
د زړه په دشت مې پشکال مات کره

راشه د لاس زنځير مې وشنوه
د خاموشي د سرود تال مات کره

درياب ډاټ نيټ

زما سنگين زړه ئې اوبه اوبه کره
نظر په زور د خپل جمال مات کره

د وخت په غر زما د وينو کنډول
د خپلې زنې په شين خال مات کره

اوس به د ژوند فېصلي جنگ نه کوي
توره دې وغورځوه ډال مات کره

خدائے به دې نه وژني د لوږې ډياره
وکره توکل کچکول د سوال مات کره

چې خبر د خپل ارمان د گل په زړه شوم
د ازغو څادر مې واغوسته اوده شوم

توهم او بې وسي د وخت دوه غشي
د يوتنه بنکار شوي اشنا او د بل زه شوم

دا مې ستا د ژوند تودې سړې پاللي
دا چې کله به شوم اور کله اوبه شوم

زه که هر څو اباسين يم په غورځنگ يم
ستا د ياد په تنده چېرې سېوانه شوم

د رقيب د ځورولو په نيت خاند م
که رښتيا شي بلا تنگ په ژوندانه شوم

چې مې ته څنگ ته ولاړ وي په ځان نه وم
چې ته نه ئې زه په شته زړه کښې بې زړه شوم

زما زړه د کاني سخت د مې چې لانه چوي
لويه خدايه زه د څه نه وم د څه شوم

۰۰۰

په ويننه، شپه زما جانان اخلي
پردي گناه هم په خپل خان اخلي

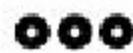
چې د گل چين غندنه نه کوي څوک
سياه به په څه د گل ارمان اخلي
درياب دات نيت

زما د لوئے عقل غرور ماتوي
دا وخت څه داسې امتحان اخلي

چې په گوگل کښې غرغندې گرځوم
اور به مې خامخا گرېوان اخلي

هم مې د زړه په وينو لاس رنگوي
هم مې نامه په څار قربان اخلي

راشئ د زيار تماشه وکړئ خلکو
سرور کوي د پگړۍ شان اخلي

ټکي چې ستا نه وي په زړه نه لگي
ستا د خولې درې شلې شپېته نه لگي

لادي د لاسو بنگري مه ماتوه
لامې په زړه خاموشي بڼه نه لگي

ته اطاعت زه بغاوت غواړمه
بنکاري چې دا پېوند به و نه لگي

خه به خوري خدايه د جانان غمونه
زړه مې شه کانه اوس پرې حوله نه لگي

ستا د نظر د شيش بلا واخلمه
نېغ مې پرې زړه لگي بل خه نه لگي

خه خوبه وي چې په خندا ئې اخلم
کانه د چاپه سر پاسته نه لگي

چهرته چې راج د مينې درد نه کوي
د وياړ په داسې ځانې کښې زړه نه لگي

چې ستا په لار کښې زورور ودرېده
روزگار په تپه د گودر ودرېده

چې شو نږدې زه او سپرلې د ارمان
وخت مو تر مېنځه لکه غر ودرېده

د محبت زړه چې ټوپونه بس کړل
نبض د ژوند په هر ډگر ودرېده

درياب دات نيت

د تنگ قيصه سر ته ونه رسېده
په نيمه لاره کښې لښکر ودرېده

نورو د نېشت نه کړې ماني ودانې
پښتون څوکۍ ته ئې په ور ودرېده

رانه شوه هېره د سرو سپينو قيصه
ستا په شين خال چې مې نظر ودرېده

زياره د اوږد جنگ نه پس په کابل
جهل شه زور، لاس د هنر ودرېده

ستمبر ۱۹۹۵

۰۰۰

چي يورارسي بل په لار غم دے
په ما مئين خه په ناتار غم دے
خدايه په هېخ خېز مي غلط نه کره
دا زما غم خومره هوښيار غم دے
لکه چي لار ئي د وتلو نيشته
داسي مي پروت په زړه قنار غم دے
په نيمه شپه راته هم سرته ناست وي
خه د اودو سترگو بيدار غم دے
زما چي هره ساه زبېرگي زبېرگي ده
په زړه مي پروت انبار انبار غم دے
د ژوند منزل خه زاره چاودې منزل
هر ځاي ولاړ په انتظار غم دے
خه دلاسه ورکړي خه ډاډ ورکړي
يارانو راشي نن په ډيار غم دے

درېم جون ۱۹۹۱

رقيب مې بد وائي جانان ورسره سر اړوي
لکه چې ما د خپل ارمان سره په شر اړوي

دا چې په ځان درته نن يو څه سبا بل څه کوي
دا خو زما د تماشي نه ستا نظر اړوي

په خپل سمې چې کله غواړي تلۀ راتلۀ دې کوي
زړۀ مې کنډر شه ستا په غم پسي که وړ اړوي

ما په ګودر پورې د ژوند ګټه تاوان ترلي
د جانان تشه مشغولا ده مازيګر اړوي

د راکتلو د انداز هنر ئې يو پله خو
چې سترګې اړوي نو هم ئې په هنر اړوي

ماته معلوم دے زما زړۀ دے غېرتي زړۀ دے
ما به ضرور ستا د غرور د غرۀ په سر اړوي

زياره څه ورځ دوه که وي پاتې ديدنونه وکړه
را روان شوے بېلتون که په ګودر اړوي

قطعي

۱

يو ده تياره بل مي لاس نه ودرپري
لگيا يم کاني مسلسل ولمه

د دوست د بنمن تمير امکان نه لري
چي يو پردے ولم بل خپل ولمه

DARYAAB.NET

۲

مينه او پت په پته لويه خدايه
ما به د زړه سره په شر واپروي

په ډاگه اخلمه نامه د جانان
خوک به مي خه د لاري خرو واپروي

۰۰۰

بيامې د مينې په جنجال واړوه
زما د خپله خانه خيال واړوه

د خان خاني د غره په سر جانانه
ما د اوږدو زلفو په تال واړوه

که زړه مې غواړې د خپل حسن په سر
رنگ د دې خاورې د جلال واړوه

د مغل کړوسې به تر خو پورې خورې
مخ ترې په لوري د خوشحال واړوه

بيلتون له وخت په وخت نېټې ورکوه
ورځې په مياشت مياشتې په کال واړوه

د ضد قيصه دي سرته ورسېده
خبره لاره شرته ورسېده

اوس پکښې ځائې د مينې پاتې نه شه
خبره زور او زرت ته ورسېده

د شتمني په ارمان ورکېه لېالتي نيت
لاره خپل وران کنډر ته ورسېده

زه خبر نه يم چې د مينې قيصه
چېرته شروع شوه چېرته ورسېده

بيا خوده گټه يقيني ملالی!
که ستا تپه سنگر ته ورسېده

د تلور اتلو خبره لېرېوته
د چيته خبر خبر ته ورسېده

بيا مې ټناکې شو د زړه زخمونه
بيا مې صدمه باورته ورسېده

کوم د مینې درد دے چې ما خپل نه کړه
ستا یقین لا نولس دے تا شل نه کړه

هر ځل زما غاړه د ده پرې وي
یه نصیبه دا باچا مې غل نه کړه

زه خو پتنگ اومه لا اوس هم یمه
تا راته میثال د تنظیر بل نه کړه

میننه خو لاڅه چې تور د مینې هم
ما په سرو او سپینو کښې بدل نه کړه

DARYAAB.NET

جوړ مې کړه یقین په ځان بیا وگوره
لیک مې درله وړان کړه د ازل نه کړه

بې له دې توتې وطن د ذکر نه
یو مې هم پوره چهرته غزل نه کړه

بیا لکه چې ته د بغاوت نه یې
نن که دې هم زیاره ورتوکل نه کړه

اے زرگیہ

اے زرگیہ، اے زرگیہ نیت
کے دی قات دی نن خوبونہ
کے دی سوزی ارمانونہ
کے پہ سور اور کبھی ولاڑی
کے تباہی، کے بربادی، کے لتاری
خبر دے وی به که هر خه وی
چی پرې نوخی
چی مات نه شی
د دی وخت د دی حالاتو ټول دردونه
بنه په نره په خان واخله
د خپل خان امتحان واخله
زه خبر یم

ماته پته ده زرگيه
 چي دا وخت په خه پسي دے
 چي دا وخت رانه خه غواړي
 كه مې سر د غرور تيت كړه
 كه د تنگ لاره مې پرېښوه
 كه د پت له سنگر لارم
 بيا قلاره قلاري ده
 بيا به ژوند ښه به ارام وي
 بيا به بد نه به بد نام يم
 خو زرگيه اے زرگيه
 زه د دې نه هم خبر يم
 چي په كور د پښتنو كښي
 چي په دې لارو كوڅو كښي
 چا د تنگ لاره پرېښودې
 چا د پت كورته شا كړې
 هغوي هر خه دي بائللي
 هغوي خه چي پاتې پښت ئي
 په عمرونو په عمرونو

سترگي ٿيڻي گرجولي
 تاريخ داسي دي سپڪ ڪري
 خلڪو داسي دي ڪڙلي
 چي د خيله نومہ تل دي تنبہدلي
 ھرہ ورخ دي شرمہدلي
 پھ قدم قدم مرہ شوي
 نوزرگيہ اے زرگيہ!
 دا وخت ڇي ڇو ولاپ نہ دے
 دا نا بنہ ورخ بہ سبا لہ
 سرچينہ د خوشحالي وي
 ھر يو خيال بہ يي رنگين وي
 ھر يو ياد بہ يي سپرلے وي
 خو چي نن حوصلہ وڪري
 خو چي نن بي تنگہ نہ شي

۱۲ اڪٽوبر ۱۱۹۴

مستی تری کدہ کړې شور نشته
هغه زور خوند د کلي کور نشته

چې تر قیامتہ ستا نازونه یوسي
زما د زړه خو دومره زور نشته

خدایه د کوم لوري هوا ته کنبېم
سپرلے خو چیرته هم سمسور نشته

د پاتې غم سره دې څه چل وکړم
زړه مې ډک شوے ځانے پرې نور نشته

که ناپوره وي د پتنگه به وي
چا وي چې شمع نشته اور نشته

نور که بادشاه يې هم بلا درېسي
ستا په تندي د مینې تور نشته

زیاره په څه به سرے غم غلط کړي
یکه زار نشته تنگ تکور نشته

د سلام ورور په نوم

نور څه نشته گرانه ياره تش دردونه دي دردونه
خود چا مخې ته کښېنم چا ته اووايم حالونه!

چې يې درد ليدلې نه وي، د درد حس يې هم اوده وي
پرهر زړونه ورته ښکاري د سمسور سپرلي گلونه

وېم مارغه شوم په هوا شوم دلته ستا ترڅنگه راغلي
يو په يو مې درته اووي خپل زړه چاودي داستانونه

چې د زړه په سريې هر وخت د دردونو غوبل جوړ وي
سړې څنگ کړي سترگې پټې سړې څنگ وکړي خوبونه

د گلابوپه دې ملک کښې د رنگونو په دې ښار کښې
ما لمن ازغي ازغي کړه ما راغونډ کړه حسرتونه

وېم چې زه درته قيصه کړم ته په خپل انداز کښې تښه کړې
د دنيا د شر و شوره يو طرفته کړو ځانونه

بلغاريه - جنوري ۱۹۸۴

د زېدي ډاکټر عبدالسلام چې زه ورته سلام ورور وایم

نصیبہ می پہ تندک پسې تندک دے
لاچی نہ چوی دا زما زہہ بلا کلک دے

راشہ جاج می د حال واخله تہ پوہہری
لہونے یم کہ می ہسی پہ خان شک دے

زہ یم تل ستا د پری نہ جنگبڈلے
تا مدام کرے زما پہ مت کینی تک دے

داچی ناست یم خیلہ خوانہ مینہ ژارم
رانہ ورک د خیل ارمان د کور درک دے

نور می لاس لہ گریوانا اوباسہ اے وختہ!
د زغم لوہے می تر مورگو مورگو دک دے

باندہ پچغ کینی ستا د زلفو یو پیر خہ وہ
مودی وشوی سر می اوس ہم پہ چورلک دے

د زیار چغہ یی د سر د پاسہ اوپری
پہ دی بنار کینی کہ سادہ دے کہ زیرک دے

درې شعرونه

مادے تل په خنداگانو خان وژلے
مادي تل کړي ويرونه په سر توره

لکه څنگه چې سره ساتي خپل خوږ لاس
داسې مادے خان ساتلے د پېغوره

تا د زيار زرگے سېزه وسوي په خپله
اور چې لگي همېشه لگي د اوره

دا دنیا د خه نه خدایه خه نه شوه
یو ده زموږ بده ورځ چې ښه نه شوه

وخت راته پرې ډېر ډېر خه ست کړي دي
مینه وه په یو قیمت مې زړه نه شوه

بیا به ترې د ځان د حال تپوس کووم
چېرته که یوه شپه هم اوډه نه شوه

خه به مې غرور د مینې پاتې وه
ښه شوه چې پخلا د چا په خوله نه شوه

خوله د یار که هر څومره ارزښت لري
شوه چې په غوښتو لکه چې وه نه شوه

زیاره بس تپه کړه دا د مینې راز
بده خوبه شي کنه که ښه نه شوه

شک

چي دا دشمن مي پنبه را کاري او که هغه دشمن
خدايه دا شک مي تر قيامته پوري شک پاتي وے

يوبه دا خوياران پیکه نه وے، کوز سترگي نه وے
بل به زما يقين به نوم د ياري کلک پاتي وے

۱۹۹۳/۸/۲۳

لاري DARYAAB.NET

يو په جانان بل په روزگار پسې تگ
خدايه وهل دي راته غبرگي لاري

خومره چي تند خمه، په منډه خمه
دومره اوږد بږي خواني مرگي لاري

وخت دے نن سرور کؤم تا اخلم
جاج به د گتھی تاوان بیا اخلم

اور اور کی د سترگو ویر قوہ
د زړه تیاری له تری ریا اخلم

وخت رانه داسې نوزړه ویستی نه دے
چی ستا سلام به هم په غلا اخلم

که وېروي ما به په خه وېروي
زه د هر درد د سر بلا اخلم

بی له ښېرو چی بل خه نه پېژني
زه د هغې خولې نه دعا اخلم

اے د منزل، اے د بنائست ارمانه
وار وکړه لږه غوندي ساه اخلم

هغه وخت خپله بی وسي او ژاړم
د زهرو جام چی په خندا اخلم

۰۰۰

دریاب دات نیت

هېڅوک په یوځان نه دي اشنا پوره
زه به یم په تا او ته په ما پوره

ماته لارې څه وي، مزلونه څه
ستا وه بس د نیمې خولې وېنا پوره

نه مې جنتي نه دوزخي کره ځان
نه مې کره ثواب او نه گناه پوره

لره چې وي داسې بره هغسې
خدائے خبر که زړ شي پښتونخوا پوره

اوس خو پہ قدم قدم نیمگرے یم
اوم بہ، خوشاید چہر تہ پخوا پورہ

مینہ کۂ د خانہ ناخبرہ کرم
پتہ راتہ ولگہدہ ستا پورہ

د رنگ لہ ستم، د رنگ لہ التفات د یار
نہ می کرے بشہری او نہ دعا پورہ

جرم د وفامی لانیمگرے دے
اوروی پہ خۂ راتہ سزا پورہ

قطعي

ooo

زياره د درد په دندو کار کښې خوښ يم
بې مینې، بې درده سره به خه وي

ازغنه لار په تصور د جانان
داسې گل گل ده چې سپرله به خه وي

DARYAAB.NET

ooo

نه مې زړه مات شوه نه موږ شوه دے
ډېرې که تکرې مې خوړلې دي

دا بېله خبره ده چې نه مرمه
ما د زهرو د کي پيالې څښلې دي

وخت ڪٿي مٺي پوک وهله بله ڏيڻو
خدائے مٺي ڪرڻ جوڙو د گونگله ڏيڻو

ما دي د ياد خلي شار ڪرڻ نٿو دے
ورم ورله اوس هم ڪله ڪله ڏيڻو

تیارو چي پرايستمه دلونے گرنه
تاراپسي راورله هله ڏيڻو

زٽ به گيل به ڇٽ به دل به ڪوڙم
ما دے سڙلے خان به خيله ڏيڻو

مڙه ڪرڻ به لاره غرنو بادونو
ما وه راخستي د ڪابل به ڏيڻو

پتنگان ورڪ شو، پتنگان نٿو راخي
ما بله ڪرڻ ڇو ڇو ڇو ڏيڻو

د هغه وخت به انتظار یم زیاره
به دي تيارو ڪنڀي چي شي بله ڏيڻو

درې شعرونه

د سود په وخت کښې چې هم خپل پردې ونه پېژني
زړه مې بخیل نه دے خو داسې تالانې هم نه دے

سبا به گل هره رینه وي د شلېدلي گریوان
که مې دا خوب رحمانې نه دے شېطاني هم نه دے

که جانان نشته جانانه فکرونه دلې دلې
زیار که د گتې کور ونه موند تاواني هم نه دے

نور گزران په دې دوزخ کښې د زغم نه کړم
يا به تاله يا به خان له زور اوبه کړم

اوس هم نه يم لاد سترگو د سهرلو
اوس هم غرونه کنستې شم که د زړه کړم

خدايه خو خوبان شلېدلي گرېوان غواړم
چې دا سولې لولې زړه خو پرې لږ ښه کړم

اوس که هر خو اوبښکې توې د پښېمانۍ کړې
زه سوکړو وچ کړې گل په باران خه کړم

د يارۍ د حق په چارو کښې يارانو!
که خه پاتې وي نو اووايي چې وه کړم

لکه وچه پانه ځي د باد په خوښه
داسې در په در دې ياره بېلتانه کړم

زياره هېرې به د عمر شوگېرې کړم
په څنگل که جانان خو لحظې اوده کړم

لرو چي يوبل ته خوږې سترگې
دواړه ازغې يود يوي سترگې

ما چي ترې مينې له ژوندون او غوښته
جانان راواړولې مړې سترگې
درياب چاپ نيت

چي ئې نظر لگي تر ځانه پورې
خدائې مې خوږې کړې په هغې سترگې

که د تنگ سره پکښې هم پاتې نه شي
نورې د څه دي پښتنې سترگې

د نوي دور په روي گرانه ياره
مات ته راواړوه زړې سترگې

ته په نېستۍ کښې هم بادشاه يې زياره
چي خدائې درکړې دي مړې سترگې

جانان د وخت په کرښه سر کېښوده
تورې والونه يې لښکر کېښوده

ورپا هم نه دي دا اوبه د نلکو
مونږ پرې رنگونه د گودر کېښوده

نن که سبا وي خور سوا مې واخليته
په يوبې زړه مې نوم د نر کېښوده

کله چې سور شه غرنه شه اسمان
تامې په لاسو کېښې ورر کېښوده

چې سر ته نه رسي زما تر عمره
جانان د داسې لوبې سر کېښوده

تاکال و سر باران د اوبو غوښته
خدائې مې په زړه کېښې سمندر کېښوده

د زيار چې لاس ښوخي تند مې پرې وهي
خلکو پرې نوم د بختور کېښوده

سندره

کت پوزے ونغارہ چي ڄو جانانه

دا کلي پاتي ٻڌ ڏي

ترڄو بهه داناکر ڏي وڃو جانانه

دا کلي پاتي ٻڌ ڏي

...

دلته ڏ ذات په کور کڻي بند ڏي خلک

ما او تاڄه پيڙني

نه ڏ روزگار ڏي نه ڏ ژوند ڏي خلک

ما او تاڄه پيڙني

ڄانونه ڄلنه لوگو و جانانه

دا کلي پاتي ٻڌ ڏي

...

د بل ارمان چاته ارمان نه ٻڌکاري

لري ڏ کانهي زړونه

د درد خاوند ورته انسان نه ٻڌکاري

لري ڏ کانهي زړونه

وخت پري نور نه خرابو و جانانه

دا کلي پاتي ٻڌ ڏي

...

دلتہ زہرہ سخت ژبہ خوږہ پسته ده
 په دې مونږ نه پوهېږو
 داد بازار قيصه جدا قيصه ده
 په دې مونږ نه پوهېږو
 څه چې هم نن ترې کوچ کوو جانانه
 دا کلے پاتې بڼه دے

ما او تاڅه څه په ځان کړي نه دي
 تڼه خولې فکر وکړه
 ما او تاڅه څه په زړه وړي نه دي
 تڼه خولې فکر وکړه
 ځانونه هسې کړو جانانه
 دا کلے پاتې بڼه دے

مونږ یو سر شار په بنگاوو د مینې
 ځانونه نه پېژنو
 مونږ مشهور په لېونو د مینې
 ځانونه نه پېژنو
 دلتہ ځانونه باېلو مرو جانانه
 دا کلے پاتې بڼه دے

ooo

د خان چي غټه وايو غوري کوو
دا د کمزوري زړه خبري کوو

درياس دات نيت
خلک شو کير کوي، منزل پله ځي
مونږ يو چي تل د خوب اشري کوو

چي پکښي يو واري هم ونه خاندو
څه که په کال کښي دوه اخري کوو

ولي به نه يود پردو د خدا
چي په خپل قام پسي لښکري کوو

زياره د زوره يو پرېوتي جوړي
خبري ځکه زوروري کوو

د مینې بهخ د وخت اورنگ اوباسي
زما نه زړه د گل نه رنگ اوباسي

په وطن لوږه راخوړه شوه داسې
خلک غنم کړي لونگ اوباسي

اوس هم زما په لوري سترگې نیسي
اوس هم چې څوک له بنگړو شړنگ اوباسي

خدايه هغوي هم، چا چې لاس نه لرل
اوس د ډرۍ غرگي نه غرنګ اوباسي

بې مینې خلک بې مرو ته خلک
په کوم شعار د جامه کړنګ اوباسي

په روغه جوړه چېرې هم نه ووځم
ما به د گلي نه په جنګ اوباسي

جانان یې نرخ ورسره هم نه مني
زیار ئې د تلې نه پارسنګ اوباسي

•••

وخت رانه کړوسې ښې تودې اوباسي
زما د زړه نه ستا قيصې اوباسي

زه يم چې گرځم په اورو نو پسې
خلک د گرم ځانې نه پښې اوباسي

د گناهونو سر هم ده اېښود ځي
دا په جومات کښې چې توبې اوباسي

يار مې سحر ماښام د زړه د کوره
د ارمانونو جنازې اوباسي

زۀ د احساس د تخم کر کوومه
خوبان له کلي مې په دې اوباسي

هر ځل مې ځان ورپه په لوتۀ ابا مین
هر ځل مې غاړې ته چپې اوباسي

دا چې رقيب راته بيا بيا دوي
هسې څۀ بل څۀ مې له خولې اوباسي

زيار به سبا له پردې لاس ته ناست وي
نن چې د خپل څادره پښې اوباسي

زۀ چي وېم سحر سحر، ماښام ماښام دے
خوبان وائي پري راوړي زيار سرسام دے

نۀ د مينې اندېښنې نۀ د جانان غم
کۀ ژوند داسې وي زما ورته سلام دے

توبه ماته يا پر خائے خواړه په دې يم
غورځولې مې په ډک محفل کښې جام دے

تا مدام په رڼا ورځ يم ه وژلے
ما اخستے تل د ځانه انتقام دے

زۀ يې تل يم د تندک سره مخ کړے
ما چي کوم قدم اخستے په ډېر پام دے

په وطن مې د زړۀ بيا زلزلې راغلې
د بېلتون فوځونو بياترلے لام دے

خدائے زده ولې داسې جگه شمله گرځم
خلک ټول وائي چي داسې ناکام دے

يخې چنې دي چې د مينې په ورشو پرېوځي
جانانه راشه زړه مې نيسه ورو په ورو پرېوځي

که دې په سر کښې د شکونو سيلۍ نه الوځي
زما د لاس گلاب دې ولې له کمځو پرېوځي

دې ځينې خلکو ته په هېڅ ځانونه بد نه ښکاري
د چا په پښو چې هم پرېوځي په نخرو پرېوځي

هره ورځ نو غمې جنجال نو غم راوړي چې راځي
ځکه مې زړه اکثر د لمړۍ په راخو پرېوځي

داسې په څخ څخ مې په زړه کښې ارمانونه سوزي
لکه په تود انغري څاڅکي د اوبو پرېوځي

ياد ته دې وايه چې يو څو ورځې په دې نه راځي
خطر ده تندر مې د زړه په گل درو پرېوځي

بيا به دې څوک درنو نازونو له اوږه ورکوي
زيار خو دې ورځ په ورځ جانانه د بازو پرېوځي

ooo

دریاب دات نیت
اخلم په یو غم پسې بل غم ځمه
زۀ د کور په لوري د صنم ځمه
لارې د حالو دورو ونیوې
اوس په منډه نه ځم په قدم ځمه

زۀ د مسیحا د کوره هم خدایه
هر واري چې ځم په زړۀ کړم ځمه

داسې مې نو ایستې توبه هم نه ده
اوس هم مېځانې ته ځم خو کم ځمه

ماتہ د هوارو لارومۂ وايہ
زہ د گرنگونو پيہ سر سم خمہ

غر مي ستا د غم راپشا کرے دے
نہ مي خوک زبیر گئے اوري نہ ستم خمہ

لاري کۂ درني دي کۂ خونخواري دي
کرے مي د ژوند پيہ سر قسم خمہ

هسکه غري تگ مي شناخت شوے دے
خدائے مۂ کرہ چي سر به چہر تہ خم خمہ

ژارم خيل توتي وجود تہ خائے پيہ خائے
زيارہ چي کابل تہ پيہ تور خم خمہ

۰۰۰

دریاب دات نیت

هم یی بیرده ساتلی هم ئی تال دے
راشه ستا لہونے اوس هم پہ خیل حال دے

د لوئے خدائے نہ می هم تالہ دوران غوبستے
کہ می کرے پہ خیل ژوند کبھی چہرہ سوال دے

داسی زر تری جوہ کری یو خہ کلہ بل خہ
تہ بہ وائی زرہ می خہ یار کولال دے

شیپی اخستے پہ خان نہ وی حساب نہ دے
نور زما اوستا سیالی د چا مجال دے

ما دعا کړې مدام چې "خدائے دی روغ کړه"
تامات کړم تل زما په وینو پال دے

چې د سود خبره راشي خلک ډېر دي
چې د حق د اذان وخت شي یو بلال دے

ستا د پنځو په سر تله مې زړه پرېاسي
مشران وائي چې کبر لکه زوال دے

زه پښتون یم ته بهائسته ئې دا پوره ده
په دنیا کښې خو جلال دے یا جمال دے

زه د هري انتها تر بامه لارم
ما په ډېرو خواړو موندے اعتدال دے

کله هم چې ستا جفا ته مې پام شوے
اړولے مې په بله ځان له خیال دے

یو د مینې په سر جگه شمله گرځي
که په نوره شتمنی شي زیار کنگال دے

دریاب داپ تیت

چی ستاله مخه می نظر گرخی
زه را پر بوخم په ماسر گرخی

دلته دلیل منطق خوک نه پېژني
په دې کوخو کښې زورور گرخی

زه ئې د لېرې لېرې تلو په طمعه
جانان په خپل ځان لکه ور گرخی

زما سره لکه د سیوري غوندي
هنگامې گرخی شور و شر گرخی

زما ملا خلکو ته اوس هم وائي
"زمکه ولاړه ده او لمر گرځي"

چې يم روان د صوفيې په ښار کښې
زما په زړه کښې پېښور گرځي

نور مې رقيب ته صبر واخله تمام
پښې ئې راخستې دي په سر گرځي

دا يو لطيف^{۱۰} ايمل درېا کرې خدايه
مغل راغلي په خبر گرځي

زياره يوتۀ هم پکښې داسې سهي
دلته ډېر خلک در په در گرځي

بلغاريه - دسمبر ۱۹۸۳

•••

درياب ڇاٽ نيت

بس چي يوه مينه بي خطري ڪوو
نور به خبر دے ژوند د گزاري ڪوو
ملڪ دے د پڻتو ڪه نور مو هېڄ نه شو
چا ته به دعا چا ته ٻيهر ڪوو

مونڙ ازغي په سترگو ڪڻي ٿو مبلي دي
مونڙ د گل په ياد ڪڻي شو گهري ڪوو

شېخه پڪڻي رنگ به پڻتني ساتو
مونڙه ڪه بنادي ڪه لاس نيوي ڪوو

وخت صرف په دې گناه کړلې یو
قدر د مټین زړه د جذبي کوو

مونږ خو ماتولو له ایستلې وه
نور به خبر څه شے په توبې کوو

مونږ مټین په حسن او سندرو یو
قدر به د گل او د نغمې کوو

تلي لېوني د بنار په لوري دي
هسې په دشتونو کښې نعرې کوو

بنکلي وائي زیاره مونږه بنکلي یو
مونږه وفانه کوو، وعدي کوو

د خېبر اړيدي په ياد کښي

ooo

د خېبر مينه په چا کړي سره ماته
په وئيل هم په ادا کښي وه ځانگړه

د قلم د مټيانو تسلي لـه
کاش چې بل يو خېبر هم وه مور راوړه

ooo

د هغې وخت نه محفل نه راجوړه پري
چې د کله نه خېبر ده کله ورې

يو سره وي چې يو کور ته پرې زيان رسي
په خېبر ده پښتونخوا ټوله نيمگري

د خدائے بخښلي خېبر اړيدي د څلوېښتمې په ورځ اورول شوي دي.

رنگ کٺ پکڻي ستا د جمال نه ښکاري
نور به په تصوير کښي د ژوند څه ښکاري

دلته غضب دا دے چي په زور زياتي
خلکو ته خپل بد ځانونه ښه ښکاري

يا به دي په شک ايمان راوړے وي
يا به د بل خوله درته خوله نه ښکاري

ستا بدلو سترگو ته چي گورمه
ماته پکښي مخ د بيلتانه ښکاري

خدائے خبر چي زور شومه کٺ څه چل دے
پهتي د ناز هم راته درانه ښکاري

ستا مينې کړم خوښ داسي په دي کلي
کفر راته بل طرف ته تلنه ښکاري

ستا د بيلتانه شوگير وهله دے
زيار په وينه هم اوډه اوډه ښکاري

کابل ته نه درخمه

زما جانانه

په ما گرانه ياره

بلنه مه راکوه

کابل ته نه درخمه

هغه کابل،

هغه د حسن او بنائست نمونه

هغه کابل،

هغه د مينې او اخلاص خزانه

هغه کابل،

هغه د ژوند سرچينه

هغه کابل،

هغه سپرلې سپرلې خواږه بادونه

هغه کابل،

هغه جنت جنت اباد باغونه

هغه کابل،

چې اوس ئې هم د يو يو ياد په راتلو
زما د زړه تيارې رڼا رڼا شي
هغه کابل،

چې اوس ئې هم د تصور په نشه
ماله د درد په بستر خوب راشي
هغه کابل،

اورم چې اوس هغسې پاتې نه دے
اورم چې اوس پکښې سپلونه نشته
اورم چې اوس پکښې باغونه نشته
اورم چې اوس پکښې بارود ورېږي
اورم چې اوس پکښې مرگونه کېږي
اورم چې اوس پکښې ده چپه چپتيا
اورم چې اوس پکښې سرے وېرېږي
اورم چې اوس پکښې د مينې محبت خبرې
د پير ايمان کنځل دي
اورم چې اوس د کابل گټه گټه لوټه لوټه
په تللي وخت پسې ارمان کوي
زما جانانه
په ما گرانه ياره

بلنه مه راکوه
 کابل ته نه درخمه
 که درخم دغه حالت
 په خپلو سترگو گورم
 که درخم دغه قیامت
 په خپلو سترگو گورم
 دغه نقشه به مې په زړه جوړه شي
 زړې نقشي زما د خوښې نقشي
 زور تصور زما جانان تصور
 به کړنې کړنې راوړم
 بیا مې چې زړه خفه شي
 بیا مې چې ساه ډوبه شي
 را یادومه به څه!
 خان له به غم غلطومه په څه!
 زما جانانه
 په ما گرانه یاره
 کابل ته نه درخمه
 بلنه مه راکوه

تا چي په خان نوي نامې پوري کړې
حق لرم که ما هم سترگې نورې کړې

خدائے خبر چي کله به قیامت راځي
شیخ را باندې اوس پیالې نسکورې کړې

ټول عمر مې وخوړ خان له زړه څیگر
بیا هم راله وخت سترگې شمکورې کړې

اوس پرې هم باور کوي اے زړه ساده!
تېرې نې په سین پورې راپورې کړې

مونږ ووړانده کړي د منزل ارمان
مونږ له ډېرو خلکو سترگې تورې کړې

وخت چي شه مشکل تدبیر شي وغوښته
مونږ په تندو خان له رانورې کړې

خان که نې کره ورک خو ستا د زړه دشتي
زیار د پسرلي په رنگ سمسورې کړې

غرغندی اور د جدائی وکړې
د هر ارمان زړه مې پولی وکړې

هېڅوک ئې غوړ په اواز نه گروي
وخت دې څه کوډې په شپېلی وکړې

ما د زړه دشت گلگون گلگون وساته
ما د سپرلو سره سیالی وکړې
درياب چاټ نیت

ځان له ترې خم شراب اوباسم دا ځل
خدائې که وربشې سړې وکړې

چې د شلغاتو وخت شه تېر د جانان
لوبې ئې مال په ځوانی وکړې

ځان مې بادشاه وگانه تا چې راته
قیصې د خپلې بهوسی وکړې

زیاره بایللې جنگ گتله واخله
یو خو تپې که ملالی وکړې

په هر قدم په هره ساه دردونه
د بيلتانۀ وختونه گران وختونه

پښې مې ټناکې هم مې زړۀ ټناکې
په بې وفا پسې مې مات کړۀ غرونه

تا راته لاس د ورايه خۀ خوارۀ کړل
را غونډ مې زړۀ ته شو بلا شگونه

د وخت په اور مې وينې اوپاشلې
په تابه نۀ لکي تاوده بادونه

د وخت بې داغوته چې خيال وکړمه
وېم چې تند مې کړم ځان له ټول داغونه

هم هغه خلکو مې خپه کړه مړۍ
چا چې په سر به مې را کښل لاسونه

اوس مې بس يو مينې ته کار وئيلی
اوس په شرق نۀ ولم دا نور کارونه

۰۰۰

دریاب دات نیت

پوه شه بی و سی ده بل خه چل نه دے
ذکر که می ستا کرے اول نه دے
خو که می تکرې بلا و خورې
پر بنی می اوس هم د جنون پل نه دے

دا زړه زما زړه دے زه ئی پېژنم
روغ هم پوره نه دے که پاگل نه دے

ذکر چې دیار او خمار نه کوي
دېر خلک به ناست وي خو محفل نه دے

جور تہ د ملا پینور نہ پر پردم
ہیر می لا کنور کنور کابل نہ دے

مات می تندے تول عمر ساتلے دے
اینبے می ہچا تہ پہ درشل نہ دے

خدا یہ دا پہ خہ مصیبت واور پردم
زہ پہ قدم نہ خم وخت د زغل نہ دے

وشوہ وخت بہ ہر کرو کور کرے یم
لور می خطا کرے د منزل نہ دے

مہ کوہ شکونہ پہ زیار مہ کوہ
داسرے کہ ہر خہ دے درغل نہ دے

اوس بي له زوره بل خه خائے نه نيسي
اوس به هېخوک چا ته خولۍ نه نيسي

زما د غره په شپونکي خه شوي دي
په خوله کښې اور نيسي شپېلۍ نه نيسي

داسې زړه موري شو وختونه خدايه
ادم مړوند د درخاني نه نيسي
درياب دات نيت

اوس مې د پتې ژړا چل زده کړه
اوس مې په گڼه کښې سلگۍ نه نيسي

خه کړه پيکه ستا د نظر شهريني
چې زړه مې نه نيسي مري نه نيسي

زه د جانان دپاره وایم دروغ
ما دې په دغه گناه خدائے نه نيسي

پېژني ډيار مزاج د نوي دور
جانان ته لارې پخوانۍ نه نيسي

خبر دے کئے سرے جانان تہ نہ رسی
مینہ کار د سود دے زیان تہ نہ رسی

تا بہ را اوباسم ما بہ وری اوبہ
تا تہ می لاس رسی خان تہ نہ رسی

ہسی بلا کانی ولو کال پہ کال
یو پکینی ہم سم شہطان تہ نہ رسی

لاس کئے لہ مشرقہ تر مغربہ شی
بیا ہم د بیلتون گریوان تہ نہ رسی

دومرہ لہری پاتی شوم پہ لارہ کینی
خبر خبر می ہم کاروان تہ نہ رسی

بیا بہ پردے خلک مہنخ تہ نہ پر پردو
بیا بہ موقیصہ خیگان تہ نہ رسی

زور د ظلم ہفسی پہ زور کینی دے
زیارہ ستا بنہری اسمان تہ نہ رسی

تا چې په کومه لاره پښه اېښودې
مائې په هر ګوت پېر ډېوه اېښودې

ياد به دې لوبې کړي په سرو سپينو کښې
خدائې مې په زړه کښې خزانه اېښودې

چې رانه غواړي مستي هغه جانان
ماته په مېر تشه پيالې اېښودې
درياب ډاټ نېټ

لکه چې دواړه بل مسلک لټوي
شېخ دي تسپې، رند پېمانه اېښودې

څنگه به بېل شو چې د کلي خلکو
په ما او تا يو نومې اېښودې

لا ارماني يم د نشو تماشو
لامې په تاخ کښې ده توبه اېښودې

سترګې ئې برېښي په رڼا کښې د لمر
د زيار نصيب کښې ده خدائې شپه اېښودې

چې پکښې گل د جانان زلفې سر تر سره نه شي
داسې سپرلي دي په ما هېڅکله د بره نه شي

څوک د بنائست مېرمن ترې شونډو له سرڅي ورکوي
زما زړگي دي خالي چېرې د پرهره نه شي

د مرگه پس به واک د بل وي قول نه درکووم
په ژوند مې تگ، په تا قسم، چې د ستره نه شي

چا وئيل سرڅنه کوي نن به گودر له راځي
ورځم چې ځان ورته لوگي کړم د نظره نه شي

نه يم بخيل خو چې خبره د رقيب شي کله
څاڅکي مې سود پرې د خپل زړه د سمندر نه شي

څه په خوارو مې رسولې ده تر نيمې پورې
خدايه قيصه د مينې بيا راته د سره نه شي

ژياو به په کوم مخ د خپل شعر د فن ذکر کوي
که ستا قيصه د غسې پاتې شي سندر نه شي

د سرفراز لالا په مرګ

(دا نظم ما د لالاد جنازې په تاثر کښې لیکلې ده)

خدایه دا درنا غر

خدایه دا عظیم رهبر

درياب دات نيت

دا د توري شپې د بنمن

دا اميد د سور سحر

دا د سيال کره پگړۍ

DARYAAB.NET

دا د لوړ الوت وزر

دا غېرت غېرت پښتون

دا فولاد فولاد سنگر

دا لقمان د زمانې

دا د مينې سمندر

دا لارښود د انقلاب

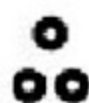
دا د وخت په زړه خبر

دا د هر ظالم بدخوا
 دا د هر مظلوم دلبر
 دا لیتکې د خپل کاروان
 دا د تنگ د ملک سلطان
 دا د امن مبلغ
 دا د جنگ مرد میدان
 دا د بنمن د خان خانی
 دا د گله ژوند **د شایخوات نیت**
 دا د غیر د زړه ازغی
 دا د خپل د زړه درمان
 دا د توری مرنی
 دا خود سره پهلوان
 دا زمونږ سیور د سر
 دا زمونږ نیاز بین جانان
 دا دے خه کوي دا خه
 دا دے چهرته دې روان
 دے د خاورو لائق نه دے - دے د ژوند دے ترجمان

د مخه بڼه ملاقات

په سپرلي خپزه خندا
په مکيزونو او په ناز و ادا
ما وه ليدلې په هر رنگ کښې د خوانۍ د مستۍ
خو اوس چې کله هم په ياد راځي
د "مخه بڼه" د وخت تاثيره څو ځله
هغه الوتې رنگ او سترې نظر
هغه د اوښکو ډکې مړاوې سترگې
هغه غمژنه خپره
ماته ودرېږي داسې
لکه چې مونږه دواړو
د دې نه وړاندې چېرته
يو بل ليدلې نه وه
لکه چې دا ملاقات
د مخه بڼه ملاقات
هم اخيرې وه هم پرمېرې ملاقات

قطعي

خومره چي زما د سره بنکلي وه
داسي درله بل چا خواني گل نه کړه

درياب دات نيت

ستا خوبه يقين په خان د هر څه وه
بيا دي هم بغير زما نه شل نه کړه

DARYAAB.NET

لکه د لمر په پرېوتو چرچني
بن ته راتولي شي او شور جوړ کړي

دغسي هر ما بنام هزار غمونه
اتن زما د زړه په کور جوړ کړي

الوتے رنگ خیری گریوان اودہ دے
د درد تصویر زما جانان اودہ دے

لیکی ئی ہر خوک خیل مراد پہ تندي
پستون خبر نہ دے پہ خان اودہ دے

د بنگرو شرنک د رباب تنگ نہ راخی
درخو اودہ دہ ادم خان اودہ دے

دریاب دات نیت

جانان گھل اولمن سپینہ سائل
دا پہ کوم خوب زما ارمان اودہ دے

د زرہ د درد قیصہ بہ چاتہ وکرم
زمکہ بی ہوشہ دہ اسمان اودہ دے

امین پری وایم کری بنبری کہ دعا
دیار پہ نیت زما گمان اودہ دے

بیگائی ستاد غمہ شپہ خورلی
زیارچی د ورخی لکہ خان اودہ دے

د کلي لره ده که بره کېږي
 هر ځائې په ما او تا خبره کېږي
 چې پکښې ستا د یاد چينې بهیري
 زړه به مې څنگه د گودره کېږي
 بیا شورامات لېوني دلې دلې
 بیا اشرارې د بېام د پاتېزېږي
 هلته به څه وي امتياز د مټین!
 چېرته چې مینه بې خطره کېږي
 زه او ته هسې ځان له سر خوږه وو
 فېصلې بل ځائې چېرته بره کېږي
 سترگه مې نه سوزي د بل سړي نه
 زما د خپله ځانه یږه 'کېږي
 وي که د سترگو که د تورو زیاره
 چې نوم ئې جنگ د تل په نره کېږي

وخت کټ مې هر خو بې زرخيره مړوند پرېښې نه دے
ما د خپل فکر په وطن قېد و بند پرېښې نه دے

زما د ژوند په افسانه کښې دې بې خوږو ياره
چېرته د خدائې د پاره تکه د خوند پرېښې نه دے

ما په هر حال کښې ائينه د زړه رڼه ساتلې
گرد مې پرې چېرې د شېخانود پند پرېښې نه دے

درياب دات نيت

نور مې زړه مټ سکونده د حسن په ناز کو گوتو
د ژوند په شاو لارو تگ پکښې ژوند پرېښې نه دے

د زړه ټوټې ټوټې وطن له بېرته ځله راځي
د غرور لاس دې پکښې ځانې د پېوند پرېښې نه دے

ستا تسلي له به نور څه و کړم نور څه پاتې دي
زما چې ياد وو ما ترې يو هم سوگند پرېښې نه دے

زياره زما په ستړي ستړي، ژوبل ژوبل زړه کښې
د زغل لاخته چې جانان تاب د تولند پرېښې نه دے

ٲٲوس

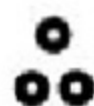
يوازي زه نه يم د ژوند په لاره
درسره ځي كه زړه دي بل ته نه كړه
خو دا ٲٲوس به درنه هر څوك كوي
چې "هغه زيار ورك لېونې دي څه كړه؟"

DARYAAB.NET

ډاډ

د گړنگ په سر ولاړ وم ناخبره
ستا نظر په تند كونو باندې سر كړم
اوس كه لاس نه شي نو ډاډ خوراله راكړه
تسلي چې پرې چاودونكي زړه له وركړم

قطعي

ما وئيل خاندي به خوشحاله به وي
هغې زما په غم کښې اوښکې توې کړې

زما د شک د زنجير کلکې کړې
نازک جانان څه په اسانه پرې کړې

DARYAAB.NET

زما د ژوند حالات په خپله داسې
چې يم محتاج ډاډ ته د بل له لوري

خو بيا هم نور خلک د ژوند په دشت کښې
درومي زما د تسلي په سيوري

خه د لويو لويه برخه بس يوه خواره خواري ده
 نيش نيمگره ژوند تېرېږي لنډه تنگه زندگي ده
 د وطن په کلي کلي د غمونو بادشاهي ده
 هره خوله د وينو ډکه، هره ژبه فریادي ده
 چې د بل درته ودرېږي خبر په خپله روحه غواړي
 اے ملنگه لهوونې ئې که تمامه دې روزي ده
 هوبنياري هم عجيبه ده سادگي هم عجيبه ده
 تا ويلي تل دروغ دي زما شوې تسلي ده
 بس په دې مې غړۍ هسکه بس په دې مې شمله جگه
 نه مې سر چهرته تیت شوم نه مې کړې بندگي ده
 چې اروا مې وږې نه ده چې خدائے زړه را کړم لوټم دے
 ما په خپله غريبۍ کښې کړې ټول عمر خاني ده
 چې نامه د جانان ناخلي چې تور داغ په تندي نه ږدي
 زیاره ستا ژوند په خه ژوند دے ستا خواني په خه خواني ده

۰۰۰

کٺ د زړه کور مټ و دان دے او کٺ رنگ دے
زما کار د بنائستونو په سر تنگ دے

کٺ دې ناز دے، کٺ غرور، کٺ سر زوري ده
هر يو رنگ دې هم زما د خوښې رنگ دے

دشت د مینې کٺ هم مست دے هم بنائسته دے
تا کر لې پکښې بنگ دے ما لونگ دے

ستا نظر د بنائستونو خزانه ده
زما زړه د محبت د زرو درنگ دے

اوس نه قېد مني نه بند په كالباغ كېښي
سيهون خومره چې دے ټول غورځنگ غورځنگ دے

چې د تنگ او د پښتو په كار كېښي غله دي
ما مدام كړے له داسي خلكو څنگ دے

پاكستان كه هر څو ډېر پراخه ملك دے
زما ساه ده پكېښي ډوبه زړه مې تنگ دے

هره شپه يوه كاسه ډكه د اوښكو
ما منلے د جانان د غم قلنگ دے

هېڅ حاجت ئې بهرني دښمن ته نشته
زيار مودې وشوې د خان سره په جنگ دے

په سر کښې گل په مخ خالونه نه ږدي
جانان مې نور زړه ته دامونه نه ږدي

اوس مې په تلوراتلو څوک نه خبروي
اوس مې په لار کښې مشالونه نه ږدي

مينه د سود اوزيان پروا نه کوي
مټين په زړونو قيمتونه نه ږدي

څه خوبه وي چې ځان په اور سترمه
هېڅوک په روغ وجود داغونه نه ږدي

چې څوک مټين وي په تا، چېرې به هم
د چا په پښو کښې خپل سروونه نه ږدي

د اوسنو بې پیره غلو دلاسه
زيارت ته څوک اماتونه نه ږدي

زيار د باور بلا خوړلې داسې
نور به د چا په سر شرطونه نه ږدي

د یار په سترگو کښې چې کور گورم
خان له تهمت گورم پېغور گورم

دا زړه هم د غسې پرېږدم بې دوا
بېلتونه نن دې د درد زور گورم

چې چې چیتیا ساه ډوږی کرې یمه
خم دې سړو کوڅوله شور گورم

دا چې هر ځای خبرې ښې کوومه
خان له خرابه ورځ په زور گورم

ستا په غمونو مې زړه نه مړېږي
ډېر مې راغونډ کړل خولانور گورم

چېرته په ښه شپه خو پېښ شوی نه یم
دا زه چې هر یو شے نسکور گورم

زیاره چې یاد به وه زما په نامه
اوس په پوښتنو هغه کور گورم

د يار په سترگو کښې چې کور گورم
ځان له تهمت گورم پېغور گورم

دا زړه هم د غسې پرېږدم بې دوا
بېلتونه نن دې د درد زور گورم

چې چې چټيا ساه ډوبې کړې يم
ځم دې سړو کوڅو له شور گورم

دا چې هر ځای خبرې بڼې کوومه
ځان له خرابه ورځ به زور گورم

ستا په غمونو مې زړه نه مېرېږي
ډېر مې راغونډ کړل خو لاند گورم

چېرته په بڼه شپه خو پېښ شوه نه يم
دا زه چې هر يوشه نسکور گورم

زياره چې ياد به وه زما په نامه
اوس په پوښتنو هغه کور گورم

قطعي

دغه خلک هغه خلک
لکه سم د آسمان ستوري

بل څه کار روزگار ئي نسته
خوبس ما او تاته گوري

چې پروڼ مې په يو کړوه څيرې کړې
نن گنده مه ځان له هغه گرېوان ورو ورو
د آسمان پرېق وم چې تلمه بې هوشۍ له
اوس په لوري يم د هوش راروان ورو ورو

دي روغو راله راوسته ارمان د لهونو
اے خدايه په دې بنار وکړې باران د لهونو

په څيرې گرېوانونو لگېدلې پابندي ده
گران شوے په دې کلي کښې گزران د لهونو

دا نور خانان خو ټول دي خدائے هوښيارو له ورکړي
بس دغه يو "غنياب داتېنکيت" وه پکښې خان د لهونو

اے څه پرې که مزاج د موسم سل ځله برهم شي
که وړي نو څه به وړي سيلۍ توپان د لهونو

اوس هم په بيابان ځي بې خطرې قافلي
اوس هم شته لا پر ستوري په آسمان د لهونو

اوس گوره چې دا بنار په بله اوړي او که نه
اے دغه دے راوړسېد کاروان د لهونو

دا زيار ماته معلوم دے بڼه په هوش دے بڼه سم دم دے
څيرې کوي هسې بس په شان د لهونو

دي روغو راله راوسته ارمان د لہونو
اے خدايه په دې ښار وکړې باران د لہونو

په څيرې گرېوانونو لگېدلې پابندي ده
گران شوے په دې کلي کښې گزران د لہونو

دا نور خانان خو ټول دي خدائے هوښيارو له ورکړي
بس دغه يو "غنياب داتېکتې" وه پکښې خان د لہونو

اے څه پرې که مزاج د موسم سل ځله برهم شي
که وړې نو څه به وړې سېلي توپان د لہونو

اوس هم په بيابان ځي بې خطرې قافلي
اوس هم شته لا پر ستوري په آسمان د لہونو

اوس گوره چې دا ښار په بله اوړي او که نه
اے دغه دے راوړسېد کاروان د لہونو

دا ژيار ماته معلوم دے ښه په هوش دے ښه سم دم دے
څيرې کوي هسې بس په شان د لہونو

توپير گران دے اوس د خيل او د پردي رنگ
خلک سترگو له په خيل جوړ بدلوي رنگ

خدائے په زمکه يم له خاورو پيدا کړے
په رنگونو کښې مې خوښ دے اسماني رنگ

خدايه څه گرانه خبره کول غواړي
د جانان په مخ چې داسې ځي راځي رنگ

درياب دات نيت

هغه زړه ته د درد لاره نه جوړېږي
په دعا چې کوم د ښکلو د خولو وي رنگ

پښتونخوا به د رنگونو خزانه وي
که رښتيا وي په رښتيا وينې راوړي رنگ

داسې ورو ورو مې د زړه زور را کمېږي
لکه ټوکې چې د وخت سره پرېږدي رنگ

زيار له سپينه وېنا سم د بوډۍ تال کړي
هر سره د خپلې خوښې ورکوي رنگ

هغه ڪه نه راڻي پڻ ٿي نيو
زه هم وختونو ۾ له پڻو نيو

اوس مال له غم د زنجيرونو ڪو
ستا د بنگرو شور خو سلگو نيو

دلته بي بي بي بي ٻي هم ڇي راڻي
غم مي د زره ڪله پڻو نيو

دا خو زما زره د ڇي نه پڇري
تا خو ٿول عمر پڻو نيو

نور ڇوڪ لاهه ما ورته هم نه پر ٻڌي
د زره وطن مي بنا پڻو نيو

هسي بي خايه د خان غته وايو
د ژوند سنگر رانه وڻو نيو

زياره د لمر رها به ته وي نن
اسمان مي گرد د اسو ٻلو نيو

۰۰۰

دریاب دات نیت

شین په زړه جانانه او گلگون په سر

ما اخستے غم دے د پښتون په سر

نن چې مې دنن د سیالی وړ نه وي

خو به پټکے کوږ ږدم د پروڼ په سر

مینہ تقاضا د عقل هم کوي

نه کېږي یوازې د جنون په سر

هره ورځ د خوبه چې پاڅو سحر

وي راته ولاړ نوے بدلون په سر

څنگه به څه نه و هم چې دا نور خلک
ږدي د و هم پټي د پښتون په سر

وخت که پرېږدو خپلې ته، يقين لره
ږدي خزانې نورې د قارون په سر

ټول د زمکې سر ته کړه ارمان ارمان
شرق د اسمان پر پوځه د بيلتون په سر

لاخو د سړي سيني خبرې دي
لاخوراته پروت د بلایون په سر

زياره که مټين شي ستم پرې مه کوه
خاورې دي باد کړې هر مجنون په سر

د ژوند لارې په ولقه د غلچکو دي
ارمانونه د منزل مې په سلگو دي

ستا که زړه په ما راتول نه شه جانانه
امېدونه زما هم په خورېدو دي

وينې وينې دي خوبيا هم خندني دي
دا زما د زړه زخمونه د ليدو دي

رېښه لار اوږې زما پټه بله ژبه
ما مدام خبرې کړې په پښتو دي

محب له سړي لوتې پهلوان جوړ کړي
گنې دا غمونه خدائېرو که د وړو دي

په ډېرښت پسې د مال ئې تل ژبې وي
دا مالدار خلک د زړه د سوزېدو دي

زيار د هغه خولو نه غواړي دعاگانې
چې عادتې د پخوانه په ښېرو دي

زړه له د شېخ هم اراده ځي راځي
دا چې ډېر ډېر په مېخانه ځي راځي

لکه د ساه وین او د نۀ پېژني
یاد دې که ورځ وي او که شپه ځي راځي

کور د زړه پوخ په غم پسې لیکمه
د مې به تر څو لکه مېلمه ځي راځي

اوس دې پت پت کاته هم نۀ پتېږي
اوس مې د زړه سره سینه ځي راځي

DARYAAB.NET

یوازې ماته گوته ولې نیسې
خلک دې نور هم په کوڅه ځي راځي

د سترگو اور ته دې لمن د بنو
و هه چې زړه ته مې لمبه ځي راځي

زیار له ورکړې ده خدائے لویه سینه
غم ته دې وایه چې ډاډه ځي راځي

بې له خندا بې له نغمونډه کېږي
ژوند ټول عمري په اسوېلو نډه کېږي

زما لاشه چې ستا د تلو نه وروسته
خندا ته زړه د گل غوټو نډه کېږي

اخر د زړه وينځل دي ټوټې نډه دي
اوښکې به غواړي په اوبو نډه کېږي

درياب ډاټ نيت

مينه کښې ډېر ډېر څه کول دي په ځان
تش د يو زړه په خوږېدو نډه کېږي

زړه او سينه غواړي د ژوند دردونه
دا په ژړا او په سلگونډه کېږي

ماته د يار د پېوي تار لوگي کړي
زما علاج په سپېلنو نډه کېږي

يو لاس به مخکښې وړو بل وروسته ژياره
د مينې لويه په اودو نډه کېږي

څوک چې په لاس کښې ائينه گرځوي
مخ د هغوي نه زمانه گرځوي

لامې د لمر رڼا ليدلې نه ده
لامې نصيب په توره شپه گرځوي

حالات د مينې د غمونو ژرنده
زما د وينو په وياړه گرځوي

چهرته مې غلاد نظر سپيازه نه شي
ماله به نن په سر کوزه گرځوي

ماته يوه جانان ته بله وائي
خلک په خوله کښې ژبي دوه گرځوي

ما چې توبه کړه خدائې سخي کړه جانان
راپسې لې په لې پيالېه گرځوي

زيار د وفا په نامه سر ورکړې
حق لري جگه که شمله گرځوي

داسي مي زره بنگري بنگري هم نه دے
چي ستا د ميني ارماني هم نه دے

که ژړا نشته، ساندي نه راخېږي
وخت د رباب او د منگي هم نه دے

درياب دات نيت

تکني زره مي په وعده د جانان
که شکي نه دے باوري هم نه دے

اختيار د خپل وطن زما په لاس کښي
د گل لآخه چي د ازغي هم نه دے

که د خزان گمان پري نه کوومه
دا سام سيمام د پسرلي هم نه دے

زيار که د هوش سره پاللي نه ده
تلے په پل د لېوني هم نه دے

۰۰۰

په دروغه د راتلو ئې اواز ه شوه
د دیدن تنده مې هستې یو په ذره شوه

اوس به یا د د جانان کوم سیوري له وړمه
د زړه خونې خومې اور واخست لمبه شوه

چې ئې ستا په انتظار کښې روڼه اومه
که د اوړي شپه ده هم بلا اوږده شوه

ستا د تلو سره مې ټول رنگونه لاپړل
د سندري نه مې جوړه مرثیه شوه

زیاره خوب ئې هر کلي له ورلېر مه
د یار غم به راروان وي شپه پخه شوه

دعا

د افغانستان د پخواني صدر، روشن فکره او مترقي شخصيت
خدائے بخښلي ډاکټر نجيب الله د قتل او بيا د هغه د مړي سره د
ناروا سلوک په تاثر کښې

۱۹۹۶/۹/۳۰

دا پښتانه

دا لېوني وگړي

دا خان دښمنه خلک

په داسې چا پسې ځي

څوک چې اوده دي د جنون په غېږ کښې

څوک چې بيدار خلک په کانونو ولي

څوک چې رڼا او نور ته لارې نيسي

څوک چې تهذيب د سره پېژني نه

څوک چې د خاورې مينه،

څوک چې د قام محبت،

بولي د سکوتې بې دينۍ خبرې

څوک چې د جهل په سر

څوک چې د وهم په سر

هم دي اباد او هم دي بناد تر اوسه
دا پښتانه

دالېوني وگري

په داسې چا پسې ځي

چا چې خوار کړي دي تل

چا چې ډوب کړي دي تل

خدايه **درياب ډاټ نيت**

اے لويه خدايه

دا پښتانه پوهه کړي

چې نور په دغه دښمن

گمان د خپل نه کوي

چې نور د دغه دښمن

په لار مزل نه کوي

خدايه

اے لويه خدايه

دریاب دات نیت

زہ پہ خان پوہہرم درد بدو ته مي زہ شومے دے
ستا خواله جانانه چي درتلو ته مي زہ شومے دے

نوم الزام ولگوه نومے تور راپوري کره
بيا شوم لبونے زرو قيصو ته مي زہ شومے دے

خه چي دواړه لار شو هغه پوري غر ته وخېژو
ساه مي دوبيه شوي ده تپو ته مي زہ شومے دے

بيا مي په څنگل ديار، د خوب ارمان وېښ شومے دے
بيا يم پاگل شومے شو گېرو ته مي زہ شومے دے

نن چي شي زهرے مازيگر بيا درخم گودر پله
ستاد خولي خوږو خوږو بنسرو ته مي زړه شوم دے

درياب ډاټ نيت

تاج د بادشاهي مي د نظره غور ځېدلے دے
کن کچکول او ستاد چم کوڅو ته مي زړه شوم دے

بيا راته د سترگو ډيوې بلې کره لمبه مي کره
بيا یم پتنگ شوم سوزېدو ته مي زړه شوم دے

ذکر په وعده د نه راتلو ورته په دې کووم
زياره د دروغو اورېدو ته مي زړه شوم دے

۰۰۰

لار د پښتون پټکي د شان ونيسه
وخت ته خولي مه نيسه خان ونيسه

درياب دات نيت

لاد جانان د راتلو ورځي نه دي
لاپه سينه پوري ارمان ونيسه

زه امتحان د خپل غرور اخلمه
په دواړه لاسه مې گريوان ونيسه

د جومات کوټ دي وي که بل څه نه وي
خوپه نامه ئي د جانان ونيسه

د زمکې سر دي خان ته سره لمبه کره
زياره اوس څه لار د اسمان ونيسه

نہ یم د زرہ تہ کورہ نہ یم خبر
زہ د خیل سپین او تورہ نہ یم خبر

داسی بی سولہ او بی خانہ یمہ
وسوم بیا ہم د اورہ نہ یم خبر

چا دی رنگ نور کرہ چا کرہ کرہ کرہ؟
اے د وطن انہ تورہ نہ یم خبر

نور زورور کمزوری تہول پیرنم
یو د خیل خان د زورہ نہ یم خبر

نور پکینی خہ دی ستالہ یادہ سپوا
دومرہ د زرہ د کورہ نہ یم خبر

لگیا یم بل لہ سپینوم لمنہ
د خیل تنہ دی د تورہ نہ یم خبر

زیارہ د خیل زرہ پہ درزا کینی ورک یم
زہ د دنیا د شورہ نہ یم خبر

په دویم پښتو عالمي کانفرنس ۲۰۰۰ء کېنې د پروفېسر
پرېشان خټک د تقرير په تاثر کېنې

د پروني مغل د سر د نېمن یم
د تنې مغل پېزار سمووم
د ورځې ژاړم کنگال کور د پښتون
د شپې د غلو ډلې ته لار سمووم

د ارمان په څلي ناست يم تويوم اوښکې رودونه
د سلگو په حساب شمارم د ريښې گريوان تارونه

د خوږو خوږو يادونو شهزادگۍ پکښې اوسېږي
خدائے دې نه کړي چې پيوند شي د زخمي زړه پر هرونه

چې ستا ياد مې زړه له راغې اسوېلي مې د خولې لارل
بيا مې ځان ته راتازه کړل ايره مخي انگارونه

د حساس ذهن په چم کښې د ارمان د سلگو شور دے
وار خطا ځغلي راځغلي جانانه خوږمن يادونه

يوه کرينه ئې هم نه ده د جانان په لوري تلې
نجوميانو مې کتلي په ډېر غور دي لاسونه

هره شپه چې رڼا مړه کړم تصور له غاړه ورکړم
ستا د کور په بتکو بل کړم د يادونو مشالونه

کم په څه د **زيار** تند د دے د اسمان د کهکشانه
هله څومره چې دي ستوري، دلته هغومره داغونه

هغوي سبا نئه لري نن نئه لري
خوک چي اختيار د خپل وطن نئه لري

لکه چې زه ئې لرم ستا دلاسه
بل خوک به داسې زړه غمژن نئه لري

خه به ئې وسهزي په اور د مينې
زړه په سينه کښې گلبدن نئه لري

درياب دات نيت

لکه پښتون به جهادونه کوي
خوک چي هنر نئه لري، فن نئه لري

هغه سره په سري نئه دے حساب
د مينې داغ چې په لمن نئه لري

خپل لېونې جانان مې خوښ دے په دې
چې تند دے گونجې زړه خيرن نئه لري

پس د پوره سجيله پوه شوم په دې
زيار بي له خانه بل دښمن نئه لري

کور کٽ مٻي هر خود زړه وړان پروت دے
ستا په کښي ياد لکه د خان پروت دے

زما د اوښکو د بوډي په تال کښي
ستا د رنگونو ټول داستان پروت دے

ستا په راتلو مٻي شمله جگه داسي
وېم که په پښو کښي مٻي **درياب دات نيت** اسمان پروت دے

زما په زړه کښي ستا تصوير تر اوسه
لکه چي وډ په هغه شان پروت دے

وېم چي مٻي ښکل کړي د دي دشتي کاني
گرد پري د مينې د کاروان پروت دے

تا چي وعده لاپوره کړي نه ده
نيمگړے خود زما ارمان پروت دے

اوس هم هغي کوخي له خمه زياره
چيرته چي تار تار مٻي گرېوان پروت دے

نیمگرے

دا دردونه دی وے داسی
دا غمونه دی وے داسی
تند کونه دی نور ہم وے
جنجالونه دی نور ہم وے

خوچی زہ نیمگرے نہ وے

دامنم، پہ دی پوہہرم
چی وی ہر سرے نیمگرے
خوپہ یو ارخ نیمگرے
یا پہ بل ارخ نیمگرے

دایوزہ ستا بہلتانہ کرم
پہ قدم قدم نیمگرے

زما زہ پہ تا نیمگرے
زما تول پہ تا نیمگرے
زہ نیمگرے، زہ نیمگرے
زہ یم تول پہ تا نیمگرے

وختونه بد وي او که بنه تهرېري
ار نه وي هېڅ د چا په زړه تهرېري

چې په نامه ئې د جانان څښي سره
د زهرو گوټ لکه اوبه تهرېري

دعا سلام راسره هم نه کوي
په دې راځي خو چي نه خوله تهرېري

نن امتحان دے د مجنون د مينې
جنگ د لېلي ئې په کاله تهرېري

لارې د زړه مې شاري شوې نه دي
اوس پرې هم ستا د غم سواره تهرېري

بس دا يو داغ د بېلتانه که نه و
نور د خدائے فضل دے ژوند بنه تهرېري

زياره چې غم د جانان نه لري څوک
د هغوي شپې ورځې په څه تهرېري؟

که ورکووم نو خه به نور ورکووم
په خوږ نظر کښې د زړه کور ورکووم

نن به مې دار له بیا نې، وژني به مې
نن یم خوشحاله د ژوند پور ورکووم

زه په بدل کښې د سپین پوښي زاهد
خدائے شته که خپل د لمن تور ورکووم

درياب دات نيت

ستانه بغیر چې خم په کومه لاره
خان له په هر قدم پغور ورکووم

د زړه درز الکې ستوري د مامې
د خاموشي سيني له شور ورکووم

چې د لاس کرښو ته ناسمي نه وېم
نور به په خه زړه له ټکور ورکووم

څوک که تصوير غواړي د مينې د درد
زه به د **زيار** د زړه انځور ورکووم

لاري ٻي نءَ دي ترگمے دے مءَ خه
سورے سورے زړه مي نرے دے مءَ خه

خدائے خير خه مخه پېښېږي سبا
وخت خود بل د لاس غرگے دے مءَ خه

زما په بل چا سترگي نءَ خوږېږي
ماته هر څوک پردے پردے دے مءَ خه

زما په کور چيرته په ژوند کښي يو ځل
راغلي ستا سره سپرلے دے مءَ خه

د بل چا دم ورباندې نءَ چلېږي
په زړه مي ناست داسي پېرے دے مءَ خه

پرېږده چې وائي څوک که هر خه وائي
دا چاپېرچل ټول لېونے دے مءَ خه

نور ئي د مټ د ټينگولو څوک دي
زيار خوبس يو په تاسرے دے مءَ خه

ما ورته وپلي^۱ هر کلي ما پري ژرلي نه دي
د غم په جوړمي د جانان غم ته کتلي نه دي

داسې بې بې بې بې بې بې سور مازيگر مه راکوه
که نور څه نه وي نو بېرې خو چيرته تلي نه دي

دا قيصه بېله ده چې مخ د يار سرخي نه نيسي
زما د زړه زخمونه وادي ما گندلي نه دي

درياب دات نيت

هغه ما بنام مې په خپل ژوند کښې حساب کړې نه دے
په کوم ما بنام چې ستا د غم سواره راغلي نه دي

ما پري جانان له بدو سترگو په امان ساتلے
ما د خپل ژوند سپرلي بې ځايه لوگولي نه دي

په لپو اوښکې په کاسو وينې په دې کوڅه کښې
کوم هغه کال دے چې ما هره ورځ شندلي نه دي

هر څه مې پرېښوۍ په تکرې د محبت خو زیاره

داسې يم خونړ لکه چې هېڅ مې هم بائيللي نه دي

خوبنه ئي بد کوي که بنه کوي شوک
دلته تپوس د چانه نه کوي شوک

چي نن يوه سباله بله وائي
باور به څنگه ستا په خوله کوي شوک

هر سره تنده د نظر ماتوي
د گل په ژوند خبره نه کوي شوک

دا چي په هر قدم تندي د پکښي
قيصه زما د ژوندانه کوي شوک

هغه لاوس هم په اوږو گرځووم
لوبې چي تل زما په زړه کوي شوک

د هغه خلکو سره خوند کوي ژوند
چي پر پوتنه او پاڅېده کوي شوک

زياره دا شعر نيم که هم نه ليکي
ته نور دڅه ئي په تاڅه کوي شوک

داسې ماښام داسې سحر نه راځي
چې یو نه یو د غم خبر نه راځي

تل چې مې خواته وۀ د سیوري غوندي
اوس مودي وشوي په نظر نه راځي

دا زما زړه به قرار څنگه مومي
چې ستا د لوري خبر خبر نه راځي
درياب دات نيت

زه ئې راغواړمه په ځان پسې تل
کور ته په خپله د چا شر نه راځي

اوس په سر نه ده په هنر ده لوبه
د پریم خوزېریم چې هنر نه راځي

زما تورزن جانان توبه ایستلې
هر پله ځي خو په سنگر نه راځي

لکه چې زیار هم په ځان ووپرېده
خو ورځې وشوي په گودر نه راځي

که غوارم نه هم، زه به تاته گورم
دلته نور څوک دي نور به چاته گورم

د مستي نخښې پکښې تتي ښکاري
زه چې د دي سپرلي هواته گورم

د محبت په نامه هر څه کووم
نه ئې جزا نه ئې سزا ته گورم
درياب دات نيت

نور و د ژوند جنت کړه برخې برخې
زه لايه وېره وېره هغسې ملاته گورم

وېم که څوک غبراکړي چې "مه څه راځه"
خم چې د يار له کلي شاته گورم

په يو نظر نه کېږي دواړه کاره
ځان ته به گورم يا به تاته گورم

د فکر پېټه چې ئې ږدمه په سر
زياره اول د غزل ملاته گورم

د جانان ليک ده په تندي خوشحالي
چېرته چې ځي هلته به وړي خوشحالي

ما وي د خټ په سر اېښودې مدام
ماته به څنگه څوک پرېږدي خوشحالي

اوس مې د غم سياره منلې دي زړه
اوس که راځي که نه راځي خوشحالي

چېرته په هېره هم په دې نه راځي
ته به وئې دلته خلک خوري خوشحالي

په مينه مې شوم راژوند مې شوم ايله
زما د بنمن په څه کوي خوشحالي

زه په تلي کښې پسې سرگرځووم
تاله په خپلو پښو راځي خوشحالي

زياد سپرلي سپرلي جانان دپاره
په خپل خپه زړه کښې ساتي خوشحالي

د تاج العالم لالا په مرگ

درياب دات نيت

دا زما په زړه چې ستاد غم پرهر دے
زور ئي نه لرم د توانه مې بهر دے

خلک وائي سل دي وومره يو دي مه مره
زما يو تلے د مرگ په لوئے سفر دے

خيال مې نه دے که ترې ټول عمر راووخم
غم دي نه دے بي پاي او سمندر دے

چې ته نه ئي همېشه به وي نيمگري
که اشر دے، که غوبل دے، که اختر دے

چي يو ته ورپکښي نه ئي داسي ښکاري
لکه پروت کنډر کنډر چي پښور دے

ستا د ژوند او مرگ قيصي ته چي پام وکړم
د ازار پکښي څه نشته خو نظر دے

ستا بچي، ستا د تير همه وگري
په تا وياړي ستا د نوم تاج ئي په سر دے

پښتنه خاوره به څه رنگي تا هېر کړي
تا پرې کړي تل د فهم و شعور کړ دے

چي ډېر عمر دے ستا خواته پاتې شوے
ډيار په دې حقله که وائي بختور دے

۲۰۰۵.۱.۲۱

۰۰۰

که یو جنت ته هم خو خورښتیا خبره داده
زما لاره جدا ده، د ملا لاره جدا ده

درياب ډاټ نيت

اوس کور د جانان هم پکښې په گرانه راپېدا کړم
زما د زړه دنيا کړه وخت په داسې رنگ برباده

چې خال ئې د تندي نه شي، نکرېزه د لاسونو
داستا وينه اے زړه نوره د کوم مرض دوا ده

د چا راسره کار څه وه، کاواکې که مې نه وې
رښتيا دي چې دا خپله خوله قلاده هم بلاده

موډې وشوې په اور کښې دې ولاړ خو چې رقيب دے
والله که يخه شوې مې تر اوسه پرې لا خوا ده

د مینې د جاگیر سر مې په خدائے که څوک معلوم کړي
که نوره شتمني راسره گوري خبر سلا ده

زاهده په جنت کښې به پرانستې تنې گرځم
ترلې مې ټول عمر د خوارانو سره ملاده
درياب دات نيت

ويشتلې چې ئې هر ځلې د سترگو په گولو يم
ختلې مې د خولې نه ورته هر ځلې دعا ده

د زوره که د زړه د ماتېدو چهرته خبر شوي
"د سر په ماتېدو به شکر اوباسې فرهاده"

د خدائے د نازولي بنده شک مې په خان کېږي
سر شوي مې ټول عمر بې غوښتنې مدعا ده

هر ځل ئې اپوته ولي هر ځل سمه پرېوځي
د زيار سره، حېران يم، چې د کومې خولې مدعا ده

لنډه د ژوند د درد قيصه کړه سترې شوې يممه
ورونه کړه پورې، ډيوه مړه کړه سترې شوې يممه

سحر مزل. مابنډام مزل ټول عمر لاره او زه
چېرته يو وخت نيم مې دمه کړه سترې شوې يممه

زما د ډېر عمر ارمانه مروړه خوبه
نن مې اوډه يوه شېبه کړه سترې شوې يممه

درياب ډاټ نيت

لږ مې د خپلو زلفو يخ سيوري ته کښېنوه نن
وچه د مخه مې خوله کړه سترې شوې يممه

زما ساقې زما د خنې ورباله جانانه
راشه ما غرق غرقاب نشه کړه سترې شوې يممه

نورې دا يو خوا کله بل خوا منډې مه راکوه
منزل مې يو لار مې يوه کړه سترې شوې يممه

د خپلې لارې يو يو تن راته په ډاگه اووې
"زياره نور لوئې الله اسره کړه سترې شوې يممه"

بس قلا ر شه د زړه سره چې څه وشو هغه وشو
نور مې پرېږده بې خبره چې څه وشو هغه وشو

لاړ زما لالې ئې مړ كړه په چاره كه په چاقو و
پرېږده نوره دا خبره چې څه وشو هغه وشو

هر اندام مې زخم زخم هره ساه سلگۍ سلگۍ ده
اوس به څه و كړم په زغره چې څه وشو هغه وشو

ځي چې نوې تپه و كړو ځي چې نوې ساز پېدا كړو
د دې خاورې په سندرې چې څه وشو هغه وشو

اور دې پاتې پښتونخوا ته راخوږېږي زه ئې وينم
د امو نه تر خېره چې څه وشو هغه وشو

جنگ د لاده باده پرېستو جنگ تباه كړو جنگ برباد كړو
نور به ځان ساتو د شره چې څه وشو هغه وشو

نور په خپلو اوږو نه ږدو د ږدو خلكو توپكې
زياره دغه لار ده غوره چې څه وشو هغه وشو

مینہ چہ لارہ شی د بنارہ ووخی
د کار سہری پکبئی د کارہ ووخی

داسی غمونہ بہ شوک خہ وپالی
چہ یو درانہ شی بل د شمارہ ووخی

پہ دی الغاو تلغاو کبئی بدہ نہ دہ
د چاکہ ساه ہم پہ قلاہ ووخی

د دنیا سود دے کۂ د خور و ستودا
بہخ دی د دوار و ستا دیارہ ووخی

چہ ستا پنہ مخ د او بنک و رود راشی
زما پہ کانی زرۂ کبئی لارہ ووخی

چہ را پہ یاد شی خیل بائیللے جانان
خریکی د زرۂ نہ می بی وارہ ووخی

نبض د ژوند پہ خائے ولاہ واخلہ
خدائے مہ کرہ زیار کۂ د خمارہ ووخی

ننه ئي په زور نه په ظلمونو غواړم
باچايي غواړم خو په زړونو غواړم

د کهکشان هسې مې داغ کره تندې
زه هم سيالي د اسمانونو غواړم

چېرې دې سر د دعاگانو نه وه
اوس دې بڼېرې په زیارتونو غواړم

لاخو وخت نه دې د گریوان د تپوس
خېر دې پاتې خوتارونو غواړم

د کټ که پیار مې ته ځانې وشي ډېر دې
چا وي چې خوب په پالنګونو غواړم

زه د خپل ساندي ساندي عمر په روي
د جانان ژوند په اتنونو غواړم

خپل پرېوتل به ژاړم وروسته زیاره
اول رقیب په تند کونو غواړم

کٺ ځنډا راشي کٺ ژړا راشي
تټه را په ياد شي ارمان ستا راشي

اوس ئې هم لار په دې اسره څارمه
کټ بل ځائې خوښ نه شي او بيا راشي

چې د زړه درد رانه شناخت و غواړي
خولې له بې واره پښتونخوا راشي

درياب ډاټ نيت

زړه مې نيولې ستاد غم منږي
ځدائې شته که بل غم ئې په خوا راشي

دوه گامه څټه پردۍ لاره لارم
راشه اوس ځائې له کټ مې ساه راشي

رقيب کټ هر څټه کوي لاس ئې ازاد
چېرته يو ځل به وار زما راشي

گوره چې دا ځل زيار يوازې نه کړې
ځدائې مه کړه بده ورځ کټ بيا راشي

وږې په خپل کور د خپل اختیار یمه
نه په زړه انگرېز یم نه تاتار یمه

اوس مې کړه د سره خان په نیشته حساب
اوس دیار غمونو ته وزگار یمه

ستا په تکل گرځم په دشتونو کښې
هر څو که بې لارې یم، په لار یمه

څه به ئې نشه وي څه به وي شراب
زه عادت د مینې د خمار یمه

زه لکه گرېوان د لېونی سړي
ټول رېښه رېښه یمه تار تار یمه

ما ازغي په سترگو کښې ټومبلي دي
ستا د گل نظر په انتظار یمه

داسې زړه نا زړه چې دې راوکاته
وه دې جوړې نه پېژندم، زیار یمه

•••

دریاب دات نیت

سم د زړه د تلہ راتہ نہ کوي نہ بنہ کوي
کري چي خه نہ دي پښتنو، جانان هغه کوي

خبر دے که جانان مي دار له بيائي په دي نه يمه
وژني مي بس دا چي رقيبान مي تماشه کوي

زه لکه درېمگرے ورته بنه کوومه خائے په خائے
ماته چي جانان زما د خپل زړگي قيصه کوي

داسي نو په مړئي لاهم نه يم حساب کرے
کله کله اوس هم پاس له بامه اشاره کوي

داسي په هنر هنر مي سپزي يار د زړه وطن
نه ئي د لوگي خه پته لگي نه لمبه کوي

درياب دات نيت

ما وي شپه خوړلي ستا د غمه، په تالو خمه
خلک لهوني دي وائي داسره نشه کوي

اوس مي هم زړه هغه رنگي د لکه چي وه څنگه
اوس هم ستا غمونه خوري او خپله گوزاره کوي

زيار له نرې کرې سنگين زړه د بېلتانه داسي
ژاري د دښمن سره چي هم په مخه بڼه کوي

وخت کټ شي نور هم ستا قيصه به تېره هېره نه کړم
د غم په وېش کښې به دې ځان بهر د شمېره نه کړم

هم هغه وشوه دې خپل زړه راسره وکړه کنه
ما خو به وې چې زه د بل دښمنه وېره نه کړم

په وردننه کټ زه ټول لیتکې لیتکې شم نوڅه!
څو چې رڼا خوره په چم کښې گېر چاپېره نه کړم

درياب دات نيت

څوک به څه پوه شي چې مټين څه وي او مينه څه وي
که خزاني د زړه د درد مې رابرخېره نه کړم

د مټين توب دعوی به هسې په دروغه کووم
تا که خبر د زړه د باب د زور او زېره نه کړم

سرې شي کلک د حده وتې چې په سر ئې راشي
ما وې يوه شپه به هم بې جانانه تېره نه کړم

زه اموخته يم په خوږو **زياره** د مينې د درد
برخه به کمه ځان له نه کړم که ئې ډېره نه کړم

چي پکڻي ذکر د دلبر نه کوي
د شېخ وينا په ما اثر نه کوي

په ما دي دومره ډېر دروغ ويلي
اوس مي په خوله خلک باور نه کوي

څه به کوي نور د کولونو څه دي
درد که مي هم د زړه پرهر نه کوي

خدائے خبر ولي، ډېر کلونه وشو
اختر راځي خو څوگ اختر نه کوي

لکه چي شمار په لېونو کښي ئي کړم
هر څه که وېم راسره شرنه کوي

څومره شملې مي ورته ټيټې کړلې
هسي به ناز زما په سرنه کوي

زيار په سور اور کښي هم په ځان د مړ ولاړ
ځان له څه غم د رو گوډرنه کوي

د

پروفیسر ډاکټر صاحب شاه صابر
په مرګ

اے زما یاره صابره، اے د ژوند د سیالو سیاله
اے د پت د کاروان میره، اے د تنګ غېرت مثاله

ته خو ځوان وي بودانه وي سر دي توروۀ برېت دي توروو
خه قیامت به وۀ راغلي كۀ ژوند ۀ وۀ يو خو كاله

هم د دغه شپې ما بنام وۀ چې ډېر خه دي راته اووي
خو ته گوره دا دي نه وي چې زۀ تلونكې يم بېگاله

كۀ د فكر كۀ د فن وي اوس چې زۀ له پتلي پرېوځم
څوك به گوته راته نيسي څوك به ټك راكوي ماله

ما او تا هميشه يو خائى هم خندلي هم ژړلي
اوس به څوك گورم خدا له اوس به څوك گورم ژړا له

نه دې سرته تېلفون شته نه دې ور نه دې کوڅه شته
زه دې څه رنگې خبر کړم د خپل زړه د حال احواله

ستا اروا مړه وه ياره لاس دې تش وه خو نواب وي
ستا شړې داسې شړې وه چې غوريزه وه د شاله

د تيارو د سر د بنمن وي ته رڼا وي ته شعور وي
تا به څنگه سره هېر کړي د پښتون د کور مشاله

اوس دا ژوند د ښه جنجال شوى سحر يو غم ما بښام بل غم
خدايه بس د ښه زيار هم واخله زيار هم خلاص کړه د جنجاله

زړه کټه مې وران د ډه کټه ودان د ډه پکښې
 د اښار مې خوښ د ډه چې جانان د ډه پکښې
 ډېر چې د زړه د سپرلي خيال ساتمه
 ستا د يادونو گلستان د ډه پکښې
 چېرې به پرېښدم ټيکر د مينې
 وي دې کټه هرڅومره تاوان د ډه پکښې
 اسلام اباد همه بنگله بنگله د ډه
 زما د زړه کور کې وران د ډه پکښې
 دا وطن نور هم مخ په ښکته واخله
 چې واک اختيار د ملا جان د ډه پکښې
 جلال اباد په رښتيا ښار د جلال
 خله د ستر فخر افغان د ډه پکښې
 د ژوند د بوختو سر ئې نه د ډه معلوم
 خو زيار ولاړ نه د ډه روان د ډه پکښې

خوب

هغه وخت په شواروز کښې
لږ ساعت شم خوشحاله

کله پوهه چې په ځان شم
چې اوس خوب راغلې ماله

DARYAAB.NET
غمونه

بس غمونه دي غمونه
چې د زړه نه مې چاپېر دي

زه د کوم کوم ذکر وکړم
يو دوه نه دي بلا ډېر دي

ستدره

زما جانانہ مرور جانانہ
بس دے پخلا شہ راشہ
بہلتانہ دہر کرم در پہ در جانانہ
بس دے پخلا شہ راشہ

۰۰۰

زہ داماد کما وگر خبدم
سترے شوم دہر سترے شوم
پہ ہر قدم ہرہ ساہ ودر دپدم
سترے شوم دہر سترے شوم
نہ شوم د کور نہ د سنگر جانانہ
بس دے پخلا شہ راشہ

DARYA.NET

دہر یو دار د پاسہ ودر دپدمہ
ہر درد تہ غارہ وتم
دہر گرنگ د سرہ ولوہدمہ
ہر درد تہ غارہ وتم
دہر خہ می یورہ پہ یو سر جانانہ
بس دے پخلا شہ راشہ

۰۰۰

زۀ پۀ معنی د ژوندون خۀ پوہېدم

یو لېونے سرے وم

دا خواوس پوہه شوم چي نۀ پوہېدم

یو لېونے سرے وم

نۀ وم خبر نۀ وم خبر جانانہ

بس دے پخلا شه راشه

۰۰۰

ستا نه بغیر چي خم په کومه لاره

خان له پېغور ورکووم

خان لوگوم اخر د خۀ دپاره

خان له پېغور ورکووم

تل یم د خان سره په شر جانانہ

بس دے پخلا شه راشه

۰۰۰

ژوند بي له ياره په ژوند نۀ دے حساب

زۀ پۀ دې ورسېدم

هم ئي سحر هم ئي مابنام دے عذاب

زۀ پۀ دې ورسېدم

کړيني له زيار اوږے سر جانانہ

بس دے پخلا شه راشه

درې شعرونه

بې له دردونو چا را کړې څه دي
که څوک زبادي په ما به څه زباد کړي

په خپله خوا کښې ئې هم هېر يم اکثر
بيا چې لانه يم ما به څه ياد کړي

درياب دات نيت

د زيار خبرې ځان ته ډکې نه کړې
زيار چې لگيا شي بلا بوس باد کړي

DARYAAB.NET

يو شعر

په دې تکه توره شپه کښې زياره ډېر دے
چېرته يو اور اور کي که هم ښکاره شي

زما د زړه په کور کښې ډيوه بله کره راځه
بهر توره تياره مې د گوگله کره راځه

د ذات د بنادي ورځې په تکل ورکه لالیه
د مینې د دردونو لاره خپله کره راځه

دریاب دات نیت

اختیار چې ستا دمخ پکښې هم ستا نه د د بل د د
اشنا کده راپورته د کابل په کره راځه

چې ته پرې قدم کېږدي ډېر تندي به ورته راشي
بې بخته بختوره مې درشله کره راځه

د مینې روایت د د خه پېغور ترې نه جوړېږي
د نه راتلو خبره دې بدله کره راځه

د مینې په ټیکري د سربايللو وخت راغلی
اے زیاره جوارگره پاڅه هله کره راځه

۰۰۰

څه وکړم چې وخت او شپې منلي دي
ما خو پرې خپل تېل باتي سپړلي دي

مه کوه غرض په پرهرونو مې
ډېره موده پس په خوب ورغلي دي

هغه چې د مينې په نوم مستې وې
هغه قافلي خو وخت لوتلي دي

څوک کوي تپوس دلته د خرو په ځانې
خلکو کولان خواران داغلي دي

کور کنډر دې سر و خوري په مینه کښې
ماد خپله سره هم دانگلي دي

هغه وخت مې ځان له ياده وتې دې
کله چې يادونه ستا راغلي دي

ما وفاد غاړې تعویذ کړې ده
تا بې وفائۍ په بنو نیولي دي

نه لري د مینې د خمار مژه
ما بنگاوې، چرس او شراب څښلي دي

هسې ورته لارې د دار مه ساته
زیاره ستا یاران په بله تلي دي

۰۰۰

هم دي خلاص کړمه په خپله د وزره
هم لاوائې څه چې والوزو په بره

په دښمن مې دي هم دا کاني ونه شي
دا چې وشوي د امون نه تر خبره

دا لاڅنگه ورورولي ده نه پوهېږم
چې زما برخه کيښه ده ستا غوره

ستا د مينې په سر مرگ خوباچايي ده
لېونې يم چې به اغوندمه زغره

په هغې گناه كښې ټول عمر كړېږم
چې مې نه ده په خپل ژوند كړې د سره

په دې كلي كښې ياري كه د بنمې ده
چې مې كړې تل مې كړې ښه په نره

خان ته غره چې پوه نه شي په خبره
بيا زما هم بل څه نه زده بې د شره

دغه خلكو دي تل كړي گناهونه
دا وېرېږي چې بې درېغه د محشره

د ولاړو كه راپرېوځي هغه خبر دے
زياره پرې مه وځي د خلكو د نظره

داسي نه یم چي په گنه کښي غوري یم
همېشه تلے په پل د منزري یم

چي ئي تل کړي د اور سره دي لويي
زه وگرے د يو داسي انغري یم

يو د ميني باب مې لوستے په زور زهر دے
نور په هر څه اوږد لے سرسري یم

پته سترگي ستا په غږ پسې روان یم
پته نشته په لري که په بري یم

لا تر اوسه دي په دي هم پوهه نه کړم
چي مالک یم د دي کور که کنډري یم

چي کال پس هم شي راغبرگ شکر اوباسم
اړولے خدائے په داسي هر دري یم

د لطيف لالا، دريا بابا د مخه
زه مټين زياره په هر يو خبري یم

دا چي جانان وعده بيا بيا ماتوي
لکه چي زړه مې خامخا ماتوي

يارانو راشي مال له ډاډ را کړي
د بيلتانه پټي مې ملا ماتوي

زۀ د رښتياؤ نه وانه ورېدمه
خوله به مې داخل په رښتيا ماتوي

دغه يو خو څاڅکي زما د اوښکو
تنده به څنگه د صحرانا ماتوي

زۀ د دې وخت په نيت پوه شو یمه
ستا د غرور نشه په ما ماتوي

داسې بل نشته خدايه اوس به سره
مينه په چا د صاحب شاه ماتوي

زيار سپلني اخلي د څۀ دپاره
دلته به څوک نظر په چا ماتوي

پي وسي

تا به زه کوم کوم ته بخښمه نښت نيمگري ژونده
د زړه لوت شوے وطن ټول ارمان ارمان پروت دے

زه به په چا، چا پسې ځمه چې تپوس تري وکړم
يو نه يو تار مې په هر کور کښې د گريوان پروت دے

DARYAAB.NET

وعدہ

دا وخت که هر څو لوظ ماته وخت دے
خو ما دې کره نه دے شک په وعدہ

جگه شمله گرځم په کلي کور کښې
په دې يقين چې ته ئې کلک په وعدہ

مونڙ ته يو دي ڪه پرون وءِ او ڪه ننڍي
په قدغن ڪنهي اوسيدو او لاقدغن دے

اوس خبري د توپڪ په ڙبه ڪپري
اوس ترلي هر سري په سر ڪفن دے

خوب به څنگه راشي څنگه به اوده شم
ويني ويني زخم زخم مي وطن دے

ڇه چي خان له غوارم بل له ئي هم غوارم
بس هم دامې سادگي ده دامې فن دے

زه دي اوس هم لار ته گورم چي به راشي
ڪه څوڪ بل ڇه درته وائي دروغڙن دے

هغه زه چي د مستي نه لپونے وم
هغه عمر مي تير شومے د جوبن دے

چي مئين دے ويره نه لري په زړه ڪنهي
گني زيار خود بلا خلکو د بيمن دے

بناپیری می د خوبونو په لیرزان ده
باچایی په ټول وطن د تورابان ده

د مرغی وینه که تویی شي هم خپه شم
د انسان وینه خوبیا هم د انسان ده

لاپه کر کرونده پایم نور څه نشته
لازما نصیبه اوس هم په اسمان ده

لاس دي مۀ نيسه ارمان دي پاتې نه شي
لایوه رېښه می پاتې د گریوان ده

DARYAAB.NET

دا په زړه چې می د غم ورېځې گرځي
علامه زما د اوښکو د باران ده

لاد زړه دنیا می نه ده نوره شوې
لکه وه چې به اوس هم ستا په ارمان ده

د سود خیال به زړه ته را پرېږدي زیاره
د جانان د گټې لوبه په تاوان ده

نہ پوره روع نہ لبونے دے
زما جانان ناشنا سرے دے

ستا د نظر د غشو خار شم
خیگر می تھول سورے سورے دے

د جانان غم د ژرنیدی چل دیتے
اوره اوره زمما زړگے دے

چیرته چي خم بارود الوزي
دا وطن تھول لوگے لوگے دے

وهرېره مه بل خوا به نه ځي
زړه مي نه وه نه هر درے دے

نه په کښې گل او نه مستي شته
دا سرېنه څنگه سپرلے دے

د بد نظر دي لاس ازاد وي
چي زيار لرم زيار سپېلنې دے

څه له دې راوبلم زما په لاس کښې څه دي
اوبښکې او سلگۍ مې اثاثې د ژوندانه دي

نیت دې جوړې کړې د وعدي د ماتولو
نېغ چې راته نه گوري پرېوتې دي بانه دي

درياب ډاټ نیت

خدايه چېرته خړه ئې د مخ آينه نه شي
خولې له مې راغلي اسويلي ساره ساره دي

څنگه به مې ژوند نه وي زېږگي زېږگي فرياد فرياد
غرونه د غمونو مې د زړه په سر پراته دي

په هراړخ تالاشو خو څوک ساه په زوره ناخلي
خلک زه حيران یم دا په څنگه خوب اوده دي

مه خوره قسمونه په دروغه درېسي به شي
لاس دې لاتر اوسه د خالق په وينو سره دي

مينه او وفا چي د چا هېره ده
شوي له هغوي نه مې تل وېره ده

بل كه څوك په كښې وي راشه وگوره
ايښې مې د زړه خونه برخېره ده

مه راتولو ته وتې توتې زړه مې
وتې ئې خبره د كوشنېره ده

غارې وركول او دا زړه موږ څه وخت
هسې كړا وگوري هم ډېره ده

DARYAAB.NET

مونږ چي به تالونه اچول پكښې
وخت راغورځولي هغه بېره ده

ياده پښتونخوا په چينو يخو وه
اور كښې د تودو اوبو راگېره ده

زياره چي په تنگ ئې مړ وي ټول عمر
اوس دې هغه هم د سره تېره ده

زۀ او غم يو کۀ ما بنام دۀ کۀ سحر دۀ
لويۀ خدا يۀ دا ازار دۀ کۀ نظر دۀ

خوک پوڅي دۀ کۀ ملا کۀ بل څۀ شۀ دۀ
د اولس د غمۀ هر يو لاس پۀ سر دۀ

خلک ټول زړۀ ماتي شوي قلاړ ناست دي
ټکولۀ مې د يو يو سړي وړ دۀ

درياب ډاټ نيټ

دلته هغه سړۀ مۀ پۀ خولۀ گرځي
خوک چي سترگي لري څۀ نه څۀ خبر دۀ

لار بۀ شي خو پۀ درشل ئي چاته نه ږدم
دا د تنگ او د پښتو د غرور سر دۀ

شېخه چا درته وئيل چي غلط گرځه
اوس چي غم در سره دومره د محشر دۀ

نور څۀ نشته خورښتيا مې له خولې اوڅي
خلک وائي **ډيار** پۀ اوتو بوتو سر دۀ

دا خوبه د ژوند له ستاني پاڅمه
خدائے مه كړه كه ستا له كوڅې پاڅمه

ستا په لوري څم په بله نه څمه
زه په اودو هم كه د شپې پاڅمه

دومره دمه پېژنم په يخ سيوري
وچې مې لانه وي خولې پاڅمه

DARYAAB.NET

راشم تاله تل د خدا ډكه خوله
بېرته چې څم سترگې لوندې پاڅمه

پروت مې دې په سر د بېلتانه پټې
ملا ته لاس كړم پس له هغې پاڅمه

وخت چې د تنگ راشي، رانه هېرې شي
زياره د جانان ناكړدې پاڅمه

۰۰۰

اوبه ڪه والو ڪي هم بر ته سمندر له راڻي
هر خوا ڪه لار شي زما فڪر پڻ پڻور له راڻي

د تڻ ڪو نو شمار هم نشته ڇواني هم تڻر شوه
سول به مڻ خدائے خبر په ڇه او ڪله سر له راڻي

زه بي هنر ه ساد ه لار ته د وخت ڇله گورم
وخت په راتلو راڻي بي شڪه خو هنر له راڻي

يونه يو تن د خيلي دي بي واڪه خولي دلاسه
گيله راوڙي هر ه ورځ يا راپسي شر له راڻي

تلوسه دغسي لرم چي درخم ستا کلي ته
لکه مزدور د کراچي نه چي اختر له راځي

په راتلو اوس هم هغه دلتپه راځي ډېر ډېر راځي
خوزه پوهېږم ماله نه راځي چکر له راځي

چي د سنگر تودي سړي راسره نه قبلوي
څه پرې کووم که خلکي مي خبر خبر له راځي

زه شکي زړه نه وم، مات مي تجربو کره يقين
شم په دوه زړه کښې چي مي څوک هم د زړه ور له راځي

وخت که دا ځيني خلک ډېر هم زورور کره زیاره
خو زما اوس هم خدائے گواه دے که نظر له راځي

لکھ سرے چي توبه اوباسي او جام اخلي
داسي په نيم زړه مي بي لوظه يار سلام اخلي

هر چا ته پته ده چي دا کوڅه ازغي ازغي ده
څوک چي هم دي پله راځي قدم په پام اخلي

چي ستا له بامه ورته کېږي اشارې جانانه
څوک لهوني نه دي چي بل طرف ته گام اخلي
درياب دات نيت

د ياد ځواني دي خدائے تر عمره عمره تانده لره
زما دا سترے سترے ذهن تري الهام اخلي

په دي چي نه ژاړم نو اووايي په څه به ژاړم
خلک خوشحال غوندي سرے ناخلي بهرام اخلي

دا چي اورونه لگوي پردي کورونه سپړي
نن که سبا له وي خو اور به دغه بام اخلي

زياره په کومه طمعه خولي ته د جانان گوري
هغه پاگل نه دے چي نوم به د بدنام اخلي

هر غم ته ولاړ ئې زه اول يممه
وخت چې شي د سود اخيرے تل يممه

اوس مې يقين راغے اوس شوم پوه په ځان
خلک دروغ نه وائي پاگل يممه

راشه اوس که سر مې څوک رابنکته کړي
زه خودې راغلے تر درشل يممه

نن خوبونه هم د بادشاهي وينم
نن ئې اوده شوے په څنگل يممه

کور مې پکښې گتې لوتې پروت د زړه
خدايه مئين بيا هم په کابل يممه

سر مې په چورلک زړه مې اوږه اوږه
زه د بېلتانه په ژرنده دل يممه

تا چې هم وه نه پېژندم شک مې شه
زه جوړې زيار نه يممه څوک بل يممه

۰۰۰

هسي بس وايم، چي زه يم زه يم
نور خبر نه يم چي زه د خه يم

چي هم پسته وه، هم وه په واک کښي
زه غولېدلې په داسي خوله يم

جانان لرم خونوم يي ناخلم
زه په شته زړه کښي داسي بي زړه يم

بيلتون دي نه دے، د ژرندې پل دے
زري زري يـم، اوږه اوږه يـم

ياره كئ يم چاله به بد يم
ستا مرم يم، تاله خوشه يم

نوره نه مرم، مرم به خبره
وجود كلک يم، نرم به زره يم

ستانه بغير ژوند به نيشت حساب د م
داسي ژوند م يم، لکه چي نه يم

درنگ له غور خېرم، خم فنا کېرم
انښتي اوښکه ستا په بانه يم

چي پکښي خوب هم ليدل گناه ده
دالايه کوم خوب **زياره** اوده يم

ڇڻ ڇڻ زڙه له مڀ راغلي هغه تل دي ما وئيلي
نتيجه به ئي ڇڻ ڇڻ ڇڻ ڇڻ ته نه مڀ دي ڪتلي

د حجرې زور ئي اوبه ڪره د جومات ملائي خان ڪره
دا د ڪوم ڇائي هوا راغله د پښتون په ڪلي ڪلي

د پښتون د تنگ په لاره د دي خوږ وطن د پاره
څو ڪ ڪه هسي خوزېدلي ما د سره هم دانگلي
درياب ڇاٽ نيت

د بڻونو، د سيندونو، د گلونو خاوره پرېږدي
په پردو دشتو ڪښي زغلي ٽول زما د وطن ښڪلي

بد روحونه ڇي روان دي د آسمان روئي نيولي
سپوڙمي څڪه وارخطا ده ستوري څڪه غلي غلي

اے زړگيه خوره ئي خوره ئي ڇي ڇڻ وي هغه به ڪهري
خدائے غمونه د بي وسو ٽول په تا پسي ليڪلي

نه ئي زهر ڪرم نه مڀ زهر ڪره يو ارلېچي په برلېچي
زه او غم يوزيواره دواړه خدائے په يو ڪاڻي تللي

SELF- RESPECT

زره مې د هرې ونې سيوري ته بنه كړم نه دے
خوښ يم كه ژوند مې ټول په ټوله په غرمو تېر كړه

په جام كښې مخ د پښتني غرون چي ونه وينم
مرم كه يو گوټ مې هم ددغسې اوبو تېر كړئ

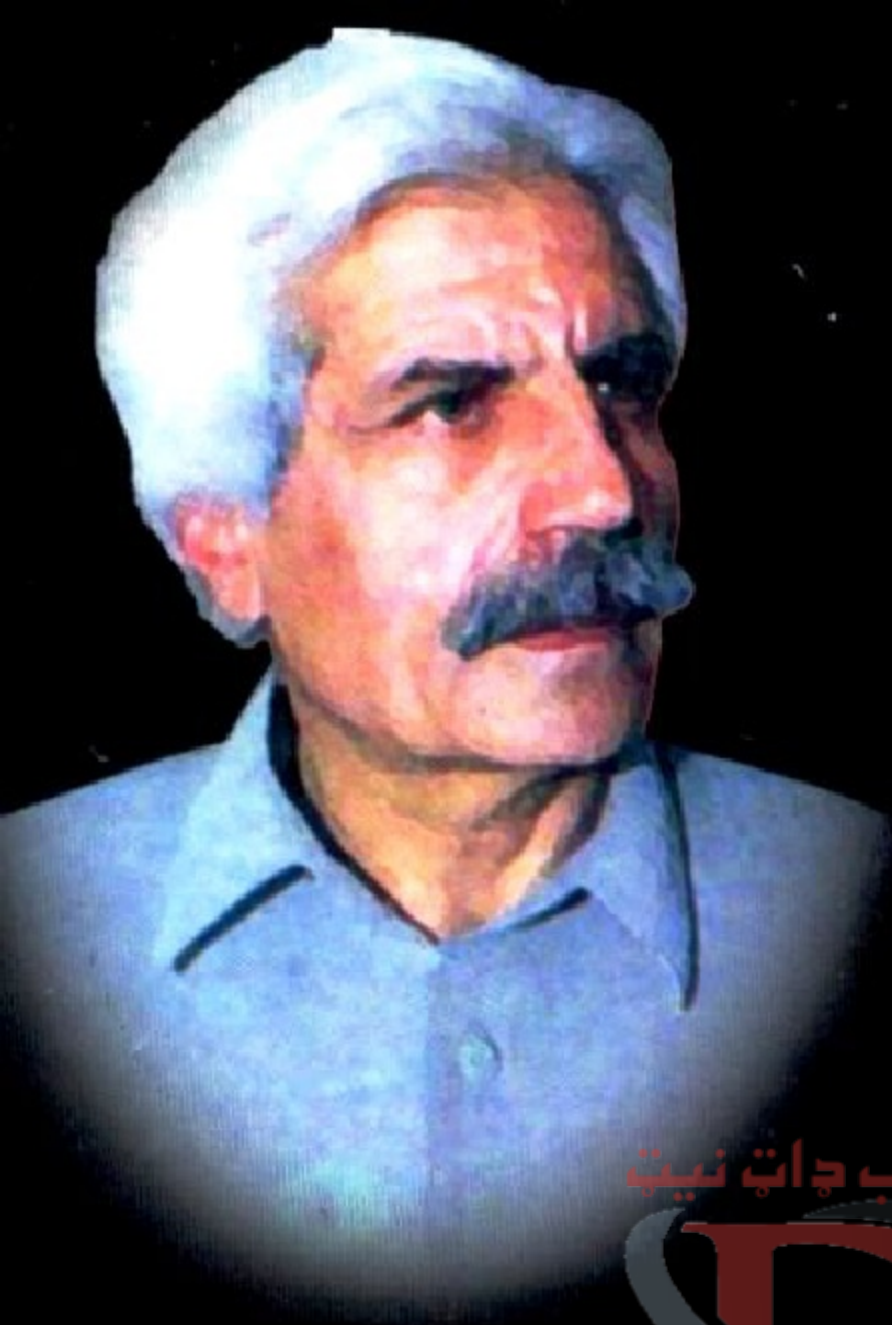
DARYAAB.NET

د تاريخ پانې

ما همېشه وهلي خپلې پښې د بل په تېر
زه چېرې هم د ځان د پاره جنگېدلې نه يم

تل اوړېدلې په هوښيارو دښمنانو يم
د زړه په غلا زياره د يو هم پوهېدلې نه يم

نخبنتي د ژوند او د سيالي ماتېري
 راشي رباب، منگي، شپېلي ماتېري
 خم چې مې تش ليدۍ ژړل مې ورته
 اوس خولا اورم چې پيالي ماتېري
 زما په بل چا سترگي نه خوږېري
 مينه مې يو په شين خالي ماتېري
 د غم خبره ده چې زور د حجرې
 په ډنگ سرود او خوشحالي ماتېري
 زما د زړه د للمې خوار نصيبه
 ستا پشكال هم په گلي ماتېري
 زما د زړه فولاد فولاد نښتري
 اوس په نري غوندي سيلی ماتېري
 زياره چې کلک وه د سندانه چېرې
 اوس هغه زړه په ترنگولي ماتېري

درياب دات نيټ

که دې په سر کښې د شکونو سپلی نه الوخي
زما د لاس گلاب دې ولې له کمخو پرېوخي

دې ځنې خلکو ته په هېڅ ځانونه بد نه ښکاري
د چا په پښو چې هم پرېوخي په نځرو پرېوخي

هره ورځ نو مې جنجال نوم غم راوړي چې راځي
ځکه مې زړه اکثر د لمر په راخو پرېوخي

داسې په څخ څخ مې په زړه کښې ارمانونه سوزي
لکه په تود انغري څاڅکي د اوبو پرېوخي